

Piekdiena, 2017. gada 27. janvāris

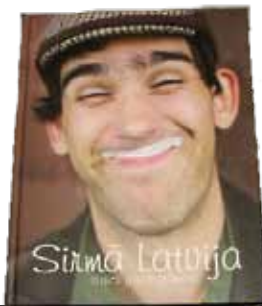
Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Rīt sākas
ugunīgā
Gaiļa gads.

6. lpp.

Sīma Latvija

Pavārgrāmatas
un filozofija.

8. lpp.

Atklāj
Kuldīgas
biznesa
inkubatoru.

3. lpp.

Kad ierodas melnais ledus

Vakarrīt daudzus mūspusē nepatīkami pārsteidza apledojuums, kas veidojās, uz apsalušās zemes listot smidzinošam lietum. Grūtības pārvietoties bija gan autobraucējiem, gan kājāmgājējiem.

Par apgrūtinātiem braukšanas apstākļiem un citiem novērojumiem par satiksmi un ceļu stāvokli var zvanīt uz *Latvijas Valsts ceļu* dienpakts tālruni **80005555**, kā arī ziņot uzņēmuma **Twitter** vai **Facebook** kontā.

Radzotas riepas vairāk piemērotas braukšanai pa apledojušiem lauku ceļiem, savukārt uz asfalta gana labas ir arī kvalitatīvas riepas bez radzēm.

VAS *Latvijas Valsts ceļi* informēja, ka 26. janvāra rītā braukšanas apstākļi uz valsts galvenajiem autoceļiem ir apmierinoši, savukārt uz reģionālajiem ceļiem un šosejas Rīga–Liepāja posmā no Skrundas līdz Liepājai Kurzemē satiksmi apgrūtināta apledojuma veidošanās. Lai nepakļautu sevi un citus satiksmes dalībniekus briesmām, autovadītāji tika aicināti izvēlēties laika apstākļiem un ceļa stāvoklim atbilstošu braukšanas stilu un ātrumu.

„Šādās reizēs svarīgākais ir ievērot piesar-

dzību,” teic uzņēmējs un pieredzējis autosportists Edgars Poriņš. „Protams, ar radzotajām riepām uz apledojuša ceļa var justies drošāk, bet, tā kā tāds mūspusē negadās pārāk bieži, nedomāju, ka tiem, kuri dzīvo pilsētā, ir vērts ieguldīt lielu naudu ļoti dārgās riepās. Arī pats braucu ar bezradžu riepām, kas maksāja apmēram 50 eiro. Cita situācija, ja dzīvo laukos un ikdienā daudz braukā pa grants ceļiem – tad gan ir vērts iegādāties augstas kvalitātes ziemas riepas ar radzēm. Tādas ieteiktu arī sievietēm – būs drošāka braukšana!” E.Poriņš iesaka

izmantot arī automašīnās iebūvētās drošības sistēmas – ABS, EPS u.c., kas gādā par auto stabilitāti: „Zinu, ka daudzi tās mēdz atslēgt, jo domā, ka paši labāk tiks galā ar bīstamām situācijām, tomēr ikdienas braucējam drošāka braukšana, ja auto darbojas tā, kā to paredzējis ražotājs. Protams, nevajadzētu arī izaicināt likteni un braukt uz bīstamības robežas.”

Juris Lipsnis, Aivara Vētrāja foto
(Tēmas turpinājums 3. lpp.)

ĪSĪNAS

Orientēšanās ar auto

Rīt, 28. janvārī, pie krodziņa *Rančo Rudbāržos* sāksies un beigsies rallijs *Ceļojums uz zemi starp Skrundu un Zemgali*. Tas ir orientēšanās brauciens pēc kartes ar jautriem uzdevumiem un fotografēšanos neparastās vietās. Šogad tiek svinēta pasākuma desmitā jubileja. Pirmā auto starts 9.00, finišs plānots 15.30.

Karoga diena

Svētdien, 29. janvārī, Skrundā tiks svinēta Karoga diena un iedzīvotāji aicināti pie ēkām izkārt valsts karogu. 10.30 vidusskolas sporta laukumā notiks militarizēta spēle *Jaunie Skrundas sargi*. 14.45 svinīgs gājiens līdz kaujas piemiņas akmenim skvērā pie kultūras nama. 15.00 piemiņas brīdis un jauno sargu apbalvošana, 16.00 koncerts kultūras namā. Karoga diena iedibināta, pieminot 1919. gada 29. janvāra kauju, kad Latvijas atbrīvošanās cīņās pēc ilgstošas atkāpšanās Skrundā tika izcīnīta pirmā uzvara.

Ēnot ugunsdzēsēju

Līdz 29. janvārim skolēni var pieteikties ikgadējai Ēnu dienai Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā. 15. februārī 196 skolēniem tiks dota iespēja sekot glābēju ikdienas darbiem. Kurzemē tiek piedāvātas 24 ēnu vietas, tostarp arī Kuldīgā. Pieteikšanās: <http://enu.diena.lv/apskatit/enu-devejs/645>.

Pirmdien, 30. janvārī:

- Annas Šalkones dzīvesstāsts.
- Par sociālajiem uzņēmējiem.
- Kurmāles doktorātā.
- RPIVA turpina cīņu.

KURZEMNIEKU februārim
var abonēt vēl šodien

• internetā www.abone.pasts.lv
(ietaupot 71 centu);

• pasta nodaļās;
• pie pastniekiem;

• redakcijā
(ietaupot 71 centu).

REDZĒJUMS

Nesmādēt tehnoloģijas

Juris Lipsnis,
tāl. 22470000,
juris.lipsnis@
kurzemnieks.lv

grabēšanā uz sausā asfalta, ir gadījies nodomāt, ka varbūt varēju arī nedaudz ietaupīt, tomēr kopumā izvēli neesmu nožēlojis. Tiesa gan, manam viedoklim visdrīzāk nepiekrītīs tie, kuri ikdienā grabinās pa pilsētas ielām vai kursē pa notīrītajām starppsīšu maģistrālēm.

Otrs tehnoloģiju brīnums, ko esmu novērtējis, tā teikt, uz savas ādas, ir ABS jeb sistēma, kas bremzējot riteņiem neļauj pilnībā apstāties. Vienudien, dodoties mājās, man pa priekšu brauca sāls kaisītājs. Tā kā sāls graudiņu sišanās pret auto virsbūvi nelikās pārāk patīkama, aiz Priedaines robežas, pārliecināties, ka neviens nebrauc pretī, sāku kaisītāju apdzīt. Kad jau biju tam blakus, sapratu, ka smagais nevis turpina braukt Ēdoles virzienā, bet gan griežas pa kreisi Basu ceļā (varu apzvērēt: virzienrādītājus tas pirms tam neieslēdz!). Jau iztēlojos, kā sadursmē ar kaisītāja lāpstu salokās mana auto priekša, bet sparīga bremzēšana komplektā ar ABS palīdzēja savaldīt savu braucamo un arī nogriezties pa kreisi – par pārsteigumu kaisītāja šoferim.

Tikpat noderīgs ir arī cits tehnikas brīnums – EPS jeb elektroniskā trajektorijas stabilizācijas sistēma. Salīdzinot ar manu veco VW Passat (20 gadi), tagadējais VW Touran uz slidena ceļa ir daudz stabilāks, tik stabils, ka reizēm pat piemirstu, ka ziemā ceļš mēdz būt slidens.

Protams, ja pats šoferis nepadraudzēsies ar galvu, nekādas tehnoloģijas nepalīdzēs.

Vakarīt, braucot pa apledojušo Gudenieku–Ēdoles ceļu, kārtējo reizi domās teicu paldies manam auto meistaram Edgaram par ieteikumu iegādāties riepas ar radzēm. Sevišķi pēc tam, kad pie Pinku ezera pagrieziena grāvī ieraudzīju auto, kam aizmugurējie riteņi lēni turpināja griezties pāris sprīžu virs zemes.

„Kārtējo reizi domās teicu paldies auto meistaram Edgaram par ieteikumu iegādāties riepas ar radzēm.”

Vairākus gadus biju braucis ar pavecām *ziemenēm* bez radzēm, nodeldējot tās līdz *vasarenēm* raksturīgam stāvoklim, bet pērnuden pienāca reize tērēt naudu jaunu riepu iegādei. Aptaujāju dažādus speciālistus, bet vienotu viedokli neieguvu. Kāds apgalvoja, ka Kurzemei raksturīgajā ziemā pilnīgi pietiek ar Eiropas vidienei paredzētajām vissezona riepām, cits ieteica izvēlēties Ziemeļeiropas versiju bez radzēm, bet noticēju Edgaram, kurš ieteica nepažēlot naudu un nopirkt dažus desmitus eiro dārgākās radzotās riepas. Jā, pāris reižu, ieklausoties radžu

TRIS VIEDOKĻI

Vai lasāt pavārgrāmatas un izmantojat to gudrības?

NO DZĪVES

Mārīte Milzere, latviešu valodas skolotāja:

– Man ir viena pavārgrāmata, vēl no mammas palikusi, bet to neizmantoju. Pati neesmu nevienu iegādājusies, ja neskaita Gundegas Repšes *Rakstnieku pavārgrāmatu*, bet uzskatu to vairāk par daiļliteratūru saistībā ar rakstniekiem kā personībām, nevis padomiem kulinārijā. Man patīk gatavot ēst. Ierosmi rodu no dzīves. Draugi, radi, paziņas izstāsta kādu interesantu recepti, uzdāvina, piemēram, ievārījuma burciņu, un es mēģinu pagatavot kaut ko tikpat garšīgu. Lieku lietā ģimenē iegūtās zināšanas, kādi produkti saderīgi un kā tie garšo. Bet ne jaunās bilžainās pavārgrāmatas, ne žurnālos publicētās receptes mani neinteresē tāpat kā kulinārijas šovi televīzijā un citas reklāmas. Neapņemos spriest, kāpēc tādus vispār izdod. *Īstās latvju saimnieces* un raidījumus par gastronomisko tūrismu gan skatos, bet tam ir cits nolūks.

PĒC PUBLICĒTĀ

„Staļins izvazāts”

Turpinot diskusiju par to, kur palicis Josifa Staļina pieminēklis Kuldīgā, *Kurzemnieku Sazvānija kuldīdznieks Juris Pujāts*.

Viņš strādājis komunālajā saimniecībā, tādēļ zina, ka pieminēklā galva tiešām ar pajūgu atvesta uz akmens čupu aiz lielā šķūņa tagad Mucenieku ielā netālu no lielā ozola. Bet turp vesti arī citi tādas pašas krāsas sadrupināti betona gabali un pagārš armatūras stienis, tādēļ Pujāta kungs domā, ka pats

GRIBAS KAUT KO JAUNU

Atis Kokmanis, Skrundas muižas restorāna vadītājs:

– Mūsu ģimenei ir dažādas pavārgrāmatas. Reizēm paņemam vienu, reizēm citu: paskatāmies, ja kaut kas iekrīt acīs, tad izmēģinām. Visbiežāk tie ir citu valstu, īpaši, eksotiskie ēdieni. Pērkam jaunas latviešu valodā izdotās grāmatas, ja redzam, ka tās mūs interesē. Vecās neizmantojam, jo gribas kaut ko jaunu. Par latviešu virtuvi jau lielākoties ir zināms no senču tradīcijām. Tos zināmos ēdienus var pagatavot bez pavārgrāmatas. Tāpat ieskatāmies un šo to izmantojam no žurnāliem – gan periodiskajiem, gan tematiskajiem – tieši kulinārijai veltītajiem. Par visiem 100 procentiem, tas ir, absolūti precīzās mērvienībās, receptes ne vienmēr izmantojam. Biežāk iznāk improvizēt. Manuprāt, pavārgrāmatas galvenokārt dod ierosmi. Restorāna ēdienkarti veido šefpavārs pēc savām zināšanām, kulinārā piedāvājuma tendencēm un apmeklētāju gaumes.

INTERNETĀ VIEGLĀK

Marta Vītola, mācās 10. klasē:

– Mūsu mājās ir pavārgrāmatas, virtuves plauktā arī vesela mape ar veciem izgriezumiem no laikrakstiem un žurnāliem, bet man pašai tikpat kā nav iznācis to visu izmantot. Esmu vienīgi šad un tad pāršķirstījusi.

Vienkāršākos ēdienus apguvu no mammas, arī viņas māsas, pie kuras bieži viesojos. Viņa ir beigusi pavāru skolu, taču neesmu redzējusi, ka virtuvē būtu kaut viena pavārgrāmata.

Man patīk gatavot saldumus, uzcept kādu rausi. Ja nezinu, kā to dara, recepti meklēju internetā. Man tā šķiet ātrāk un vienkāršāk. Nolieku datoru blakus un darbojos.

Skatos kulinārijas šovus televīzijā, piemēram, *Gatavo 3*. Nevienu recepti gan neesmu paņēmusi. Tad būtu jāpieraksta, bet kaut ko līdzīgu var atrast internetā. Patīk skatīties, kā cilvēki darbojas virtuvē.

Daina Tafelberga

ša – katrs, kurš tajā stūrī pamuka, to aptaustīja, pārvietoja. Vēlāk, kad *komunālajiem* vajadzēja kādiem darbiem akmeņus vai dzelzi, tos ņēma no kaudzes. Sevišķi tad, kad apkārtnē cēla garāžas. Domāju, ka Staļins to pamatos ir iemūrēts. Kad *komunālie* pārcēlās uz Veckuldīgu, gandrīz izvazāto akmens kaudzi nolīdzināja un apbēra ar zemi. Domāju, ka Staļinu meklēt nav vērts – viņš ir izvazāts pa dažādu ēku pamatiem,” pārliecināts J.Pujāts.

Inguna Spuleniece

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

(Cilvēki aptaujāti vakardienas priekšpusdienā Kuldīgā.)

Ietves un ceļi ir slideni. Ko darīt?

Kazimirs, strādā celtniecībā:

– Sniega nav, ja būtu, tad varbūt būtu citādāk, bet pašlaik mani viss apmierina. Saprotu arī to, ka tīrītāji un kaisītāji kaisa, cik vien var. Visu nevar uzreiz gribēt. Mašīnai un riepām jābūt kārtībā, un jābrauc lēnāk, tas arī viss. Ietves ir normālas.

Ina, bezdarbiece: – Man mašīnas nav. Ietves ir bijušas sliktākas, domāju, ka var iztikt. Ja ir ļoti slidens, tad zinu, ka jāsēž mājās. Vairāk slīd grantētās un bruģētās ielas. Ja savā sētā vairs nevaru paiet, tad beru sāli. Pilsētā jau vienmēr var gribēt labākas ielas, bet uzskatu, ka ir normālas.

Ivars, bezdarbnieks: – Viss ir labi, un nav problēmu staigāt. Esmu no Ventspils, tur ceļi un ietves ir notīrītas, sūdzību man nav.

Agra, bezdarbiece: – Ir slidenas ietves, un tas traucē, dažas vietas pat ļoti slidenas. Jāiet ļoti prātīgi, lai nenokristu. Noteikti ielas ir jākaisa. Meitai šodien jābrauc ar mašīnu, ļoti uztraucos par slidenajiem ceļiem.

Dace, mācās par grāmatvedi: – Ir nokaisītas vietas, un ir vietas, kur ļoti slīd. Vairāk slīd sānu ieliņas. Dzirdēju, ka viens vīrietis šorīt vairākas reizes nokritis, ejot uz darbu. Laika apstākļi ir ļoti mainīgi, tāpēc grūti pateikt, kā pareizi rīkoties, bet ieteiktu netaupīt un kaisīt vairāk.

Svetlana, inspektore policijā: – Ļoti slidens bija no rīta. Cenšos iet prātīgi, līdz šim nav bijis jākrīt. Lielie autoceļi tiek kaisīti visu laiku, bet uzskatu, ka ietves jākaisa agrāk no rīta un vairāk.

Lāsma Reimane
Aivara Vētrāja foto

FOTOKOMENTĀRS

Arī ķirbim patīk šobrīd tik populārā tetovēšanās. Pavasarī meistars ieskrāpē tā sātā uzrakstu *Viktorija Luize* un rudenī par šo dabas un cilvēka sadarbību priecājas šo vārdu īpašniece.

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

Kurzemnieks
Kuldīga, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. apl. nr. 1400. Iznāk pirmdienās, trešdienās, piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz Kurzemnieku obligāta. Iespiests SIA Poligrāfijas grupa Mūkusalā, Rīga, Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 4144.

Galvenās redaktors p. i. Inguna Spuleniece – 63350567; redakcija@kurzemnieks.lv; reklāmas nodaļa – 63324881; sludinājumi@kurzemnieks.lv

Slīd arī gājējiem

Ceturtdienas rītā redakciju sazvanīja vairāki kuldīdznieki, sūdzoties par pārāk slidenajām ietvēm pilsētā.

„JĀMETAS ČETRĀPUS”

Kāda kundze, kas ap pusastoniem no rīta veda bērnu uz bērnudārzu, atzina, ka ir vietas, kur jāmetas kaut četrāpus vai jāriskē salauzt kaulus krītot. Īpaši nepatīkami ir pārvarēt slīpās noejas no ietves pie gājēju pārejām. Viņa uzskata, ka sētnieki savus pienākumus neveic, ielas kaisa pārāk vēlu, apdraudot gājēju veselību.

Savukārt kāda *Kurzemnieka* uzrunāta sētniece skaidroja, ka šos no rīta, kad viņa sākusi darbu, vēl nav smidzinājis lietus, kas pēc septiņiem sāka piesalt.

GŪST TRAUMAS

Kuldīgas slimnīcas uzņēmšanas nodaļas pacientu reģistratore Sanita Fišmeistere informēja, ka vakar līdz pusdienas laikam uzņēmšanas nodaļā ar dažādām traumām, sasitumiem un lūzumiem slidenu ielu un ietju dēļ palīdzība sniegta pieciem dažāda vecuma cilvēkiem. Pamatā traumas gūtas Kuldīgā.

SĒTNIKI NĀK AGRĀK

Vietas, par kurām ceturtdienas rītā sūdzējās lasītāji, bija pie veikala *Rimi* – ietve gar Muce-

nieku ielu – un pie veikala *Top*. Uzņēmuma *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* (KKP) ielu un laukumu sanitārās tīrīšanas iecirkņa vadītāja Melita Miksone uzsvēra, ka par šiem ietves posmiem atbildīgi veikalu īpašnieki, nevis KKP sētnieki. Savukārt par laika apstākļiem ceturtdienas rītā viņa teica: „Mūsu sētnieki iet uz darbu jau četros piecos no rīta. Ceturtdienas rītā vēl septiņos nebija slidens. Līt un piesalt sāka vēlāk, tāpēc arī mums nācās zvanīt sētniekiem, kuri jau bija aizgājuši mājās. Viņi nāca atpakaļ, lai nokaisītu ietves.”

Jolanta Hercenberga
Iveta Grīniņa

Ir ideja? Nāc!

Otrdien ar veiksmīgu Kuldīgas uzņēmumu iedvesmas stāstiem, finanšu ministres Danas Reiznieces-Ozolas un citu sveicēju laba vēlējumiem svinīgi atklāts Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) Kuldīgas biznesa inkubators.

Kuldīgas biznesa inkubatora (KBI) atklāšanā konfeti petardes gaisā šauj uzņēmēja Lauma Grīva no Kables, iestādes vadītāja Līga Raituma, finanšu ministre Dana Reizniece-Ozola, novada domes priekšsēde Inga Bērziņa un KBI projektu vadītājs Rimants Safonovs.

Šis ir viens no 14 LIAA inkubatoriem, un tas apkalpos uzņēmējus un uzņēmējdarbības sācējus Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novadā. Tā pamatideja ir radīt vidi, kurā attīstīt biznesa idejas. D.Reizniece-Ozola uzrunā teica: „Biznesa inkubators Kuldīgā nav nekas jauns – jauna ir tikai tā forma. Iepriekš šeit bija tikai Kurzemes biznesa inkubators, un daži tā atbalstītie uzņēmumi šodien tika parādīti iedvesmas stāstos. Jaunajiem atbalsts ir va-

jadzīgs, jo tas jau iepriekš devis vairākus simtus darba vietu un uzņēmumus, kas nes Latvijas vārdu pasaulē. Novēlu, lai idejām, kas uzņēmējiem rodas Kuldīgas inkubatorā, ir plašs vēriens. Dāvinu naudas kociņu, lai tām pietiktu arī tādas praktiskas vērtības kā nauda.” LIAA inkubators Kuldīgā darbību sācis pērn septembrī, un tā vadītāja Līga Raituma pastāstīja, ka līdz svinīgajai atklāšanai trīs uzņēmumi jau pieņemti un trīs saņem pirmsinkubācijas atbalstu.

„Pirmsinkubācijā cilvēks pastāsta ideju, saņem konsultācijas, ko darīt tālāk. Var saņemt palīdzību biznesa plāna izstrādē vai tirgus izpētē. Savukārt inkubācijā uzņēmums var saņemt pakalpojumus ar līdzfinansējumu, piemēram, mājaslapas vai logo izveidei, preces patentēšanai un citus. Par uzņēmšanu inkubācijā reizi ceturksnī lemj pašvaldības veidota komisija,” skaidroja L.Raituma.

Jolanta Hercenberga
Aivara Vētrāja foto

Dzīvības un nāves ceļš

Skrundas un Kazdangas jaunsargu komanda kopā ar instruktoru Kasparu Rudīti bija oficiāli uzaicināta kā Latvijas pārstāve Viļņas skrējienam *Dzīvības un nāves ceļš*, ko Lietuvā rīko jau 26. reizi, piemērot

asiņainos 1991. gada janvāra notikumus, kad Padomju armija mēģināja ieņemt Viļņas televīzijas torni, televīzijas ēku un radio. Kristaps Puķe, Kristaps Kevišs, Undīne Ābele, Niks Tamsons, Mareks Ņikiforovs,

Linards Nikolass Ņikiforovs, Ieva Liekmane, Ivo Meiers un Aleksejs Jackevičs godam veica deviņus kilometrus. Skrējiena uzvarētājus neapbalvoja, ikviens saņēma piemiņas medaļu.

Vija Zariņa

NO VALSTS POLICIJAS IKDIENAS

Informē Valsts policijas (VP) Kurzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste Madara Šeršņova.

AR KĀDĀM RIEPĀM BRAUCAM

No 16. līdz 22. janvārim VP Kurzemes reģiona pārvalde sadarbībā ar Ceļu satiksmes drošības direkciju rīkojusi reidus, kuros pārbaudīts transportlīdzekļu riepju stāvoklis. Mūsupusē pārbaudīti 186 transportlīdzekļi. Deviņos gadījumos konstatēts noteikumiem neatbilstošs riepju protektora dziļums, turklāt dažām automašīnām tas bijis pavisam niecīgs – apmēram divi milimetri (ceļu satiksmes noteikumi paredz, ka minimālais pieļaujama vasaras riepām ir 1,6 mm, bet ziemas – četri mm).

„Transporta līdzekļu vadītājiem jāsaprot, ka automašīnu uz ceļa notur tikai četras tā sastāvdaļas – tās ir riepās, turklāt kontakta laukums ar ceļu ir tikai plaukstas izmērā,” skaidro VP Satiksmes drošības pārvaldes priekšnieks Normunds Krapsis.

Kurzēmē kopumā pārbaudīti 1253 transportlīdzekļi, 35 gadījumos konstatētas ziemas sezonai neatbilstošas riepās, par ko vadītājiem uzrakstīts administratīvā

pārkāpuma protokols. Par šādu pārkāpumu var izteikt brīdinājumu vai uzlikt naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam no 15 līdz 55 eiro, savukārt personai, kura atbildīga par transportlīdzekļa ekspluatāciju, – no 55 līdz 140 eiro. Juridiskajām personām sods ir krietni bargāks – no 70 līdz 700 eiro.

BEZ SMAGIEM PĀRKĀPUMIEM

Laiks no 19. līdz 25. janvārim bijis salīdzinoši mierīgs – smagi pārkāpumi nav konstatēti.

20. janvārī ap 11.00 Skrundā, Ventas ielas veikalā, 1988. gadā dzimis vīrietis paņēmis no plaukta pudeli degvīna, atvēris to un izdzēris, taču maksāt par izlietoto alkoholu atteicies. Par notikušo ierosināts kriminālprocess.

24. janvārī ap 8.30 Kuldīgā, Dzirnava ielā, aizturēti divi nepilngadīgi jaunieši (dz. 1999. un 2000. gadā), kuri tur smēķēja. Par šo gadījumu ierosināta administratīvā lietvedība.

Apkopoja Juris Lipsnis.

VUGD: skarbā statistika

Pērn Kurzēmē bijis mazāk ugunsgrēku, bet palielinājies tajos bojā gājušo skaits, liecina Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) apkopotā statistika.

Aizvadītajā gadā Kurzēmē ugunsnelaimēs gāja bojā 15 cilvēku, kas ir pēdējo trīs gadu lielākais bojāgājušo skaits. Vistraģiskākā situācija bijusi Ventspils novadā, kur ugunsgrēkos dzīvību zaudēja četri cilvēki, bet Ventspilī – trīs.

Kurzēmē VUGD dzēsis 1166 ugunsgrēkus, kuros cietuši 33, bet izglābti 29 cilvēki. Ugunsdzēsēji glābēji piedalījušies 667 glābšanas darbos, izglābjot 79 cilvēkus, bet no ūdenstilpnēm izcelti desmit noslīkušie.

VUGD Kuldīgas daļā pērn saņemti 222 izsaukumi (t.sk. 77 ugunsgrēki, 75 kūlas ugunsgrēki,

15 maldinājumi, 50 glābšanas darbi u.c.). Alsungas postenim bijuši 36 izsaukumi, bet Skrundas – 64.

Kuldīgas novadā bijuši 160 ugunsgrēki, viens cilvēks gājis bojā, trīs cietuši un divi izglābti. Alsungas novadā bijuši trīs ugunsgrēki, Skrundas novadā – 30, bet cilvēki tajos nav cietuši.

Latvijā kopā reģistrēti 18 604 izsaukumi, no kuriem 9288 bija uz ugunsgrēkiem (tajos bojā gājuši 95 cilvēki), 6744 uz glābšanas darbiem un 314 uz meža ugunsgrēkiem, savukārt 2258 no izsaukumiem bija maldinājumi.

VUGD aicina iedzīvotājus parūpēties par savu un līdzcilvēku drošību, piemēram, ierīkojot dzīvoklī vai mājā dūmu detektorus, kā arī uzmanīties ūdenstilpņu tuvumā.

Juris Lipsnis

NUMURA CITĀTS

„Kuldīgu kā tādu pieklājīgu dāmu nereti aizēno nīp-rāki lielākie kaimiņpilsētas brāļi. Bet vērigākie Latvijā iedzīvotāji ievēro Kuldīgas skaistumu un gudrību. Tā ir skaistākā pilsēta Latvijā, un te ir spēcīgākās šaha tradīcijas,” Kuldīgas biznesa inkubatora atklāšanā teica bijusī kuldīdzniece, finanšu ministre Dana Reizniece-Ozola.

Ekspertu nakts skolā

Kuldīgas Centra vidusskolā (KCV) pirmo reizi noticis vērienīgs, galvenokārt dabas zinātnēm veltīts ārpusstundu pasākums pamatskolēniem. Dažādus eksperimentus un darbnīcas vadīja skolotāji, bērnu vecāki, divpadsmitklasnieki un Ventspils augstskolas studenti.

„Lūk, lūk, jau norasojis!” to, kā okeānā veidojas mākoņi, plastmasas pudelē modelē Sabine Bergholce un Agate Stucere (priekšplānā).

ALEKSA UN TELESKOPS

KCV direktores vietniece Ilze Roberta stāsta, ka pamatskolēnos modināt interesi par ārpusstundu nodarbēm nav nemaz tik vienkārši – vajadzīgs kāds *āķītis*: „Mums jau bijuši citi pasākumi ar nakšņošanu skolā. Tas skolēnus parasti aizrauj. Nakts skolā šoreiz ir nosa- cīta, jo viss sākās pusēšos vakarā.

Tā netradicionāli ķeramies klāt izaicinājumam – kompetencēs balstītai izglītībai.”

Skolēniem izdalītas darba lapa- pas, kurās jāatzīmē, kas uzzināts un apgūts. Bija sarīkots ceļo- jums pa kabinetiem: katrā gaidīja pārsteigums, eksperiments vai darbiņš paša rokām – kopā 15 nodarbes. Papildu motivācija: par

īpašu interesei un aktivitāti varēja nopelnīt atzīmi kādā mācību priekšmetā.

Skolotāja Lelde Selecka piedāvāja aprunāties ar viņas personīgo balss asistenti Aleksu – ierīci, kurai var uzdot jautājumu angļu valodā un saņemt gluži saprātī- gas atbildes. L.Seleckas sapnis esot gudrā māja, un viena no tās

sastāvdaļām ir balss asistents. Skolotājs Ivo Kūlainis bija iece- rējis ar teleskopu no jumta vērot debeszumu, diemžēl mākoņi to liedza, tāpēc optiskā ierīce tika tēmēta uz Kuldīgas pasta un Upīskalna torņu uguntiņām. Klasē ar programmu *Stellarium* varēja aplūkot visu, ko neizdevās ierau- dzīt dabā.

„VAKARĀ IR RIKTĪGI LABI!”

12. klases meitenes Alise Paula Zīverte un Sindija Bože ar plast- masas pudeli, nedaudz ūdens un tikko nodzēsta sērkokciņa dūmiem spēja parādīt principu, kā okeānā veidojas mākoņi.

Pirmajā stāvā iekārtojās Vents- pils augstskolas studenti. Tur varēja ar pulti pakomandēt ro- botu un uzbūvēt elektroskēmu. Ar gliemežvāku dekupēšanu iepazīstināja viena no mammām Jolanta Valkovska, bet Zita Ullase asistēja dēlam Jurim, kurš ierā- dīja, kā no etiķa, sodas un ūdens pagatavot atspirdzinošu dzērienu. Galvenais, lai nenotiktu pārmēru reakcija, kā tas eksperimentu cie- nītājam Jurim mājās jau gadījies.

1. un 2. pasaules kara militāro apģērbu un ekipējuma detaļas izrādīja astotklasnieki Emīls Bārs un Dāvis Avdjukevičs. Viņi ir biedrības *Latviešu karavīrs* dalībnieki un paši bija tērpušies tālaka formas tērpos.

Steidzīgas, bet apmierinātas tovakar bija sestklasnieces Agate Stucere un Sabīne Bergholce: „Vakarā ir riktīgi labi! Var satikt klasesbiedrus, un arī skolotāji ir daudz runīgāki nekā stundās.”

Vija Zariņa
Aivara Vētrāja foto

Ar desmit deju pāriem Kabilē uzstājas Panevėžas senioru kolektīvs *Sidabra*. Lai visiem pietiktu vietas, pacelts aizkars, kas sedz spoguļsienu, ko dejojāji izmanto mēģinājumos.

Pērtiķīti pavada dancojot

Kabilē nedēļas nogalē seši se- nioru deju kolektīvi sadancoja koncertā *Pērtiķīti pavadot*.

Kā pastāstīja pagasta kultūras organizatore Aiga Akmentiņa, Kabilēs dejojāji ik pa laikam ciemos aicina draugus, un šo- reiz namatēva lomā senioru kolektīvs *Kamēr vari* (vadītāja Andra Eimane). Ciemos bija atbraucis deju kolektīvs *Ance* no Ventspils novada Ances pagasta (Elīta Kuģeniece), *Kandavnieks* (A.Eimane), *Skrundas Virši* (Agris Stilis) un *Rendas dejojāji* (Gunta Freiberga). Vistālākie draugi, kas koncertu darīja starptautis-

ku, – *Sidabra* no Panevėžas Lie- tuvā (Kristīna Naimiene). „Saieta namā pulcējās 140 dejojāji. Katrs kolektīvs uz skatuves kāpa ar trim dejām. Diemžēl bezmaksas kon- certam bija tikai 17 skatītāju,” tā A.Akmentiņa.

Sirsnīga bija vadītāju un pašu dejojāju tikšanās, uzrunu visiem teica Kabilēs pagasta pārvaldes vadītājs Tālvaldis Bergmanis. Lai paustu siltās jūtas un priecīgo omu, tika ne vien piesaukts Pērti- ķa gada noslēgums, bet arī izman- tots tāds iemesls kā Starptautiskā apkampšanās diena.

Vija Zariņa
Eduarda Skabja foto

Sudrabs pirmajās sacīkstēs

Kuldīdzniece Jeļena Mieziņa ieguvusi 2. vietu Liepājas atklātajā ziemas peldēšanas čempionātā, kas šādās sacensībās bija viņas debija.

Pulcējot vairāk nekā 100 da- lībnieku, 21. janvārī atpūtas vietā *Beberliņi* notika 5. Liepājas atklā- tais čempionāts. Pirmo reizi bija pārstāvētas visas Baltijas valstis, līdz ar to sacensības uzskatāmas par starptautiskām. Ūdenī, kura temperatūra bija tikai +1 grāds, peldētāji sacentās sešās disciplī- nās. J.Mieziņa pieveica 25 metrus: „Ļoti jauks pasākums, laiks bija lielisks, un sapratu, ka nākamreiz mēģināšu nopeldēt arī 50 metrus.”

Vēl viens kuldīdznieks, ziemas peldēšanas veterāns Raitis Valters ieguva 1. vietu 200 m peldējumā un 2. vietu 50 m distancē. Savu- kārt Liepājas grupā *Veloroņi* pie- dalījās kādreizējais kuldīdznieks Jānis Polis, iegūstot 1. vietu 25 m distancē, 2. vietu 50 metros, bet 4. – 100 m peldējumā.

Kuldīdzniece Jeļena Mieziņa Liepājas starptautiskajā ziemas peldēšanas čempionātā. 25 metros savā vecuma grupā viņa ieguva 2. vietu.

Vija Zariņa, *Kursas Laika* foto

Lekcijas un sarunas sievietēm

Nodibinājums *Mamma mam- mai fonds* šopavasār piedāvās nodarbības topošajām māmi- ņām un citām sievietēm.

Tās notiks trešdienās Kuldīgā, sociālā dienesta telpās Dzirnava ielā 9, 2. stāva zālē.

Pirmās paredzētas 1. februārī. 11.00 uz bezmaksas lekciju aici-

nātas topošās māmiņas. Vecmāte Elīna Šķiere stāstīs par grūtniecības posmiem, pārmaiņām sie- vietes ķermenī, gatavošanos dzemdībām, jaundzimušā aprūpi un zīdīšanu, kā arī par tēva nozīmi bērna gaidīšanas laikā un pēc tā piedzimšanas.

Savukārt 17.30 nodibinājums aicina uz pašizausmes sarunu

vakariem par sievietes pasauli un sūtības apzināšanos ģimenē. Gaidītas interesentes jebkurā vecumā, lai mazinātu vientulību, laiku pavadītu aktīvi, kopā meklētu izeju no ikdienas problēmām un iedvesmotos citu sabiedrībā. Pieteikties pa tālr. 29999967 vai e-pastā: mammufonds@inbox.lv.
Iveta Grīniņa

Var paturēt tikai to, ko dod citiem

Kuldīgas mūzikas skolas klavieru pedagoģei MARTAI OZOLIŅAI šogad liela dzīves un darba jubileja – 31. janvārī pašai aprit 60, bet šajā skolā viņa sāka strādāt pirms 35 gadiem.

Ar dzīvesbiedru Egilu viņi ir kopā jau 33 gadus, ir četri jau pieauguši bērni un divas mazmeitiņas.

Kad jautāju, kura no sievietes lielajām dzīves lomām – mamma, sieva, skolotāja, mūziķe – bijusi pirmajā vietā, Marta atbild: „Protams, vienmēr esmu gribējusi būt laba mamma. Savulaik nesteidzos atpakaļ strādāt, bet dzīvoju ar bērniem mājās, cik tolaik valsts atļāva, – līdz trim gadiem.” Tomēr visu laiku viņa bijusi arī mūziķe: spēlēja dievkalpojumos Užavas baptistu draudzē, kur kalpo dzīvesbiedrs Egils, ir ērģelniece dažādos garīgās mūzikas pasākumos, koncertmeistare mūzikas skolas korim *Cantus*, pianiste un skaņdarbu aranžētāja Ozoliņu ģimenes ansamblim, kas koncertē kopš 2000. gada.

SVINĪBĀS VIENMĒR KONCERTS

Marta ir liepājniece, viņai ir jaunāka māsa un vecāks brālis. „Visi trīs mācījāmies mūzikas skolā. Mammītei ļoti patika spēlēt klavieres. Kā jau kara laika bērnam, viņas izglītība šajā jomā bija niecīga. Ģimenē mūzikai bija ļoti liela nozīme. Svinībās pirmā daļa vienmēr bija koncerts, tikai pēc tam visi sēdās pie galda. Klavieres mamma nopirka no kādas vācu ģimenes, kas repatriējās. Tās bija skaistas, ar diviem svečturiem, skanēja kā flīģelis.

Liepājā gājām baznīcā, arī tur mūzikai bija liela nozīme. Jau vidusskolā spēlēju ērģeles, pavadīju draudzes dziedātājus, kuri ar koncertiem braukāja pa baznīcām. Bijām arī Kuldīgā.

Brālim mūzikas skolā gāja grūti, un viņš 5. klasē izstājās, bet mēs, meitenes, pabeidzām. Kad mācījās pēdējā klasē, nolēmu, ka mūziku jau nu noteikti nemācīšos. Domāju, cik laimīgi ir pieaugušie: atnāk no darba, nekas nav jāmācās. Mums bija parastā un vēl mūzikas skola. Sestdiena vai svētdiena, brīvlaiks vai vasara – visu laiku jāmācās. Tomēr pēc mūzikas skolas sapratu, ka kaut kā pietrūkst.”

KĀDS IEDROŠINA, UN IR

Iestājos mūzikas vidusskolā pie skolotājas Irēnas Kalniņas. Lai tiktu konservatorijā, vajadzēja rekomendāciju, bija ļoti liels konkurss, bet man laimējās – tiku ar pirmo reizi. 3. kursā sāku fakultatīvi mācīties ērģeles, pēc klavieru nodaļas iestājos pie Pētera Sīpolnieka ērģeļu specialitātē. To darīt pamudināja komponists Romualds Jermaks. Tā notiek: reizēm šķiet, ka ir grūti, priekš kam to vajag, ja citiem vairāk brīva laika. Tad kāds cilvēks iedrošina, tu izdari, un ir labi.

Augstskolā mūs brīdināja, ka

Klavieru skolotājas, pianistes un ērģelnieces Martas Ozoliņas dzīvē darbs, ģimene un radošā izpausme ir vienlīdz svarīgas jomas – tās viena otru papildina.

solisti var būt tikai daži. Nebiju no ļoti spilgtajām audzēknēm. Manā kursā bija daudzi Dārziņa skolas bērni, piemēram, Juris Kalnciems, tagad Mūzikas akadēmijas klavieru katedras vadītājs, Lelde Paula, Ligita Muižarāja un Ilze Treija – izcilas skolotājas. Ļoti patika būt koncertmeistarei, to mācījos pie Intas Villerušas. Man bija tā laime, ka varēju darīt visu: mācīt

Valsts noteiktajā darba sadalē Martai bija divas iespējas: Madona vai Kuldīga. Viņa izvēlējās pilsētu, kurā ir labas ērģeles un kas tuvāk mājām. Egils, kurš Rīgā satikts studiju laikā, pēc pāris gadiem sekojis: „Laikam jau manis un ģimenes dēļ viņš savu mākslinieka karjeru nolika malā. Ja mēs dzīvotu lielākā pilsētā, viņam būtu daudz lielākas iespējas.”

LAI VECĀKI NEPIEKŪST!

Atceroties savas pārdomas bērībā, skolotājai labāk saprotamas audzēkņu izjūtas un reizēm nevēlēšanās piespiesties strādāt: „Nezinu, vai man vajadzētu būt stingrākai. Varbūt esmu par iecietīgu... Kaut kā galā tiekam. Ir bijuši tādi audzēkņi, kuri paši cenšas mācīties, bet lielākā nozīme ir tieši vecāku attieksmei – vai viņi ieinteresēti, vai

kopā iet uz koncertiem. Tad arī bērnam mūzika kļūst svarīga. Galvenais, lai vecāki nepiekūst. Tagad viņi ļoti aizņemti, un bērni nevēlas piepūlēties, jo izklaides un pulciņi ir dažādi, bet te jāstrādā.”

DURVIS UZ PASAULI

Kad mūzikas skolā sāka iet Ozoliņu bērni, viņu instrumentu izvēle nebija nejausa. Jau tad Marta domājusi par kopīgu spēlēšanu: „Mūzika mūs saturējusi kā ģimeni. Mēģinājumi ir papildu iemesls bērniem atbraukt uz Kuldīgu. Kopā sākam spēlēt ap 2000. gadu, kad jaunākā – Katrīna – jau varēja kaut ko nospēlēt uz vijoles. Viņai varēja būt desmit gadu, kad pirmoreiz braucām uz ārzemēm. Katru gadu cenšamies doties kādā koncertbraucienā, kur nopelnām ceļa naudu, naktsmājas un ēšanu. Kad nācies meklēt viesnīcu, esam gaužām nelaimīgi, jo tas ir ļoti dārgi. Bez muzicēšanas nekad nebūtu tik daudz redzējuši! Cilvēkiem patīk, viņi mūs aicina atkal. Tikai aizvien grūtāk visiem atrast laiku.”

„Tas ir tik brīnišķīgi, kad spēlēju baznīcā! Ja esmu bēdīga, tad ar mūziku, šo telpu un lūgšanu dvēsele attīrās – visas rūpes kļūst mazsvarīgas.”

NEPARASTS SASTĀVS

„Bērni kļuvuši aizvien varošāki, un mums skan aizvien labāk. Bet tas nav viegli – jāizvēlas, ko spēlēt, un jāaranžē. Tādam

sastāvam kā mums nošu nav. Es spēlēju klavieres, dēls Pēteris un viņa sieva Agate ir čellisti, dēls Matīss spēlē saksofonu un flautu, Elīza – ģitāru, Katrīna dzied un spēlē vijoli. Viņa vienīgā nav profesionāla mūziķe, bet gan veterinarārste, bet dzied Rīgā gospelu kori. Elīza ģitārspēli mācās Ventpils mūzikas vidusskolā un to māca Kuldīgas mūzikas skolā.

Mājās visu dienu skan radio *Klasika*, kur noklausāties mums piemēroto. Sevišķi Egils – ja dzird ko skaistu, pieraksta nosaukumu. Pēc tam domājam, vai varam nospēlēt. Arī pārējie palīdz: dziesmas biežāk atrod Katrīna, pārējie kaut ko spēlējuši studijās un ansambļos.

Ārzemēs Egils ir mūsu menedžeris, bet divus pēdējos gados viņš pieskatīja mazmeitiņu Pārslu. Viņai bija deviņi mēneši, kad vecāki paņēma līdzi. Egils nedzirdēja nevienu koncertu, bet dzīvoja pa bērnistabām. Šogad Pārslai piedzima māsiņa Hilda, kurai vasarā būs gadiņš, un arī viņa brauks mums līdzi.”

VISPIRMS SVARĪGĀKO

„Reizēm grūti visas jomas apvienot. Tad skatos, kas svarīgāk, un daru to. Kad visi citi darbi beidzas, ķeros pie mājas kārtības, un man ir pacietīgs vīrs. Kad ar kori bija jābrauc koncertturnejā uz vairākām nedēļām, rūpes par bērniem uzņēmas Egils. Kad iecerēts ērģelkoncerts, vairāk pievērsos tam. Sirdī varbūt esmu vēlējusies būt liela māksliniece, bet bez ļoti liela darba tas nav iespējams. Tādu kā studiju gados

vairs nevaru ieguldīt. Pa radio reizēm klausos, kā kāds spēlē ērģeles un klavieres, un domāju – es taču arī kādreiz tā varēju.

Ļoti daudz paņēmu skola, bet vajadzība spēlēt pašai arī vienmēr bijusi.

Egils savulaik piekrita uz laiku kalpot par sludinātāju Užavas baptistu baznīcā. Esmu sieva, un man viņam jāpalīdz. Draudzei patika, ja kāds spēlēja un dzied. Tā ar bērniem sākām tur muzicēt. Tad mūs uzaicināja uz citām baznīcām un pasākumiem.

Skolā arī vajadzēja spēlēt – ja *Cantus* gatavojas konkursam, repertuārs jāapgūst ļoti labi. Savukārt ar ērģelēm ir tā – ja esmu diplomēta mūziķe, tad taču jāspēlē. Paldies Svētās Katrīnas baznīcas mācītājam Viesturam un pērminderim Kārlim, kuri man ļauj spēlēt ērģeles, kad vien vēlos. Tas ir tik brīnišķīgi, kad viena tur spēlēja! Ja esmu bēdīga vai ir kāda problēma, ar mūziku, šo telpu un lūgšanu dvēsele attīrās – visas rūpes kļūst mazsvarīgas un paiet malā.”

SLUDINĀTĀJA SIEVA

„Kad biju jauna, šķita, ka būt mācītāja sievai ir ļoti grūti – tik daudz pienākumu! Domāju, ka nekad mūžā ar mācītāju neprecēšos. Kad precējās, Egils mācījās Tallinas Mākslas akadēmijā. Viņš iestājās Teoloģijas semināra vakara nodaļā, jo viņu ļoti interesēja garīgas lietas. Kad uzaicināja kalpot Užavā, viņš piekrita tikai uz laiku. Nu jau pagājuši 25 gadi... Neuzskatu, ka esmu mācītāja sieva, jo Egils ir sludinātājs. Draudzē esam kā ģimene. Reizēm palīdzu noorganizēt pasākumu, piemēram, ekskursiju. Tur ir svētdienas skola, man bija jāiemācās spēlēt ģitāru, lai bērni var dziedāt. Draudzes cilvēki man dāvina daudz puķu, arī kartupeļus, pienu, olas un pat gaļu.”

GANDARĪJUMA MIRKĻI

„Ļoti lielu gandarījumu sagādā koncerti ar ģimeni, kad var just atgriezenisko saikni ar klausītājiem, ja viņiem tiešām ļoti patīk. Tā bijis gan ārzemēs, gan tepat, kad cilvēki ir tik ļoti atvērti un aizkustināti un tik daudz mums dod! Fotografējās pēc koncertiem izskatāmies pavisam citādi – ar mirdzošām acīm un dvēseliski apgaroti. Arī tad, kad kora *Cantus* koncertos cilvēki ir sajūsmināti vai kad baznīcā var just: mūsu mūzika aizgājusi līdz sirdij. Tiešām ir tā, ka paturēt var tikai to, ko dod citiem. Tas bagātīgi nāk atpakaļ. Tad aizmirstas ilgās mēģinājumu stundas un tas, ka bija grūti.”

Iveta Grīniņa
Aivara Vētrāja foto

Laktā lec ugunīgais

28. janvārī pēc Ķīniešu kalendāra sākas ugunīgā Gaiļa gads, kurā veiksmē uzsmadīšot neatlaidīgajiem, strādīgajiem un raksturā tiešajiem karjeristiem. Tas ilgs līdz 2018. gada 15. februārim.

Austrumu tradīcijā gailis ir neparasti daudzveidīgs tēls. Tajā apvienotas atšķirīgas īpašības: impulsivitāte, emocionālā nestabilitāte, tendence uzliesmot, viltība, lielas ambīcijas un vienlaikus veiksmē, atbildība, dāsnums, pašaieliedzība,

akurātums. Gaiļa gadā dzimušie sevī šīs īpašības apvieno, bet, tā kā šis ir ugunīgā putna gads, īpaši uzsvērts kosmiskais taisnīgums. Astrologi sola: īpaši gada pirmā pusē būšot veiksmīgs laiks pašrealizācijai, darbavietas maiņai, kvalifikācijas celšanai, jaunu virsotņu iekarošanai. Otrajā pusē daudziem jau gribēsies gulēt uz lauriem. Spilgtākas kļūs autoritāras iezīmes, vēlme kārtību ieviest ar spēku.

Pret naudu jāizturas ļoti nopietni – iespējas jāapsver kritiski. Paša gada sākumā labāk neslēgt

atbildīgus darījumus, neveikt finanšu operācijas, nedrīkstētu arī iekulties parādos un lielas summas aizdot. Uzmanība jāvelta elpceļu slimību profilaksei, jā rūpējas par imunitāti, jo var uzliesmot gripas epidēmija. Gailis ir pretrunīga zīme un būs sarežģīts tiem, kuri nespēj saglabāt līdzsvaru starp privāto dzīvi un darbu. Savukārt visiem ar iniciatīvu apveltītajiem, darbigajiem tas palīdzēs sasniegt daudz. Vēl kāds ieteikums – valdīt par emocijām un domāt līdzī visam, ko runājam.

Gaiļa gadā dzimušie bez liekas kautrēšanās runā, ko domā. Vienvārdsakot, kas prātā, tas uz mēles.

Tomēr atklātums un tiešums sarunās nebūt nenozīmē, ka viņi sevišķi tiekots pēc taisnīguma. Godīga attieksme pret pasauli tiem stipri vienaldzīga – svarīgāk ir pievērst uzmanību sev. Ķīniešu astrologi iesaka Gaiļiem atteikties no darbības politikā, jo viņi nespēj būt diplomātiski – ir pašpārliecināti, azartiski. Vienmēr ceļ gaisa pilis – plāni ir grandiozi, bet reti piepildās, jo vairāk ir fantazētāji nekā darītāji. Sasola ļoti daudz, bet parasti neko neizpilda, jo tas vienkārši nav viņu spēkos. Gaiļi ir sapņotāji, diezgan slinki, un viņiem reti izdodas kļūt bagātiem, vienīgi tad, ja tiešām paveicas. Tie ir tipiski avantūristi-mājās sēdētāji – lielīgi varoņi čibiņās un halātā.

Tomēr tas nenozīmē, ka Gaiļi ir neuzņēmīgi vai bailīgi. Viņiem raksturīga arī pienākuma apziņa, un, pateicoties tai, viņi izrāda virišķību. Gaiļi ir paklausīgi zaldāti dzīves armijā, gatavi nolikt galvu par vadoni un mirt ar smaidu.

Gaiļi ir laimīgi laulībā ar Vērsi. Biznesā labākais partneris – Čūska. Var satikt arī ar Pūķiem. Noteikti nevajadzētu dzīvot kopā ar Kaķi.

Brīvs putns

Alsundznieces Valdas Zingbergas gaiļi ir brīvi putni – pat ziemā tie netiek iesprostoti kūtī un var staigāt svaigā gaisā.

Valdas saimē ir 18 dējējvistu, tās apkalpo četri gaiļi: trīs klasiskie latvju māļputni un viens eksotisks ārzemnieks. Iemesls putnu turēšanai ir visai prozaisks – vistas dēj olas, bet gaiļi šīs zemes gaitas pabeidz uz dēla ģimenes galda – tieši turpat, kur trušu saimes pārstāvji.

„Mani putni ir rūdīti – tie vienmēr var izstaigāties pat sniegā un salā,” stāsta V.Zingberga. „Kūts sienā ir maza lūciņa, ko no rīta atveru un vakarā aizveru, un putni labprāt staigā pa āru.”

Māļputnus Valda baro divreiz dienā. No rīta pusseptiņos tie saņem graudu porciju, bet citreiz arī vitamīnus un vistām paredzēto spēkbarību. Tiek arī pa kārumam – ģimenes izbrāķētam ābolam, kas pašiem licies par mazu vai neizskatīgu. Citreiz Valda izvāra kartupeļus, tos samīca ar miltiem, bet obligāti tiek svaigs ūdens. „Kad ir sals, ieleju siltu,” piebilst saimniece.

„Rīta barošana ir noteiktā laikā, bet vakaros ir pilnīgi pretēji – putni pie vakariņām tiek tad, kad es beidzu darbu, un tas ir pilnīgi neprognozējami (Valda ir Alsungas novada domes kancelejas vadītāja – aut.). Citreiz, kad aizeju uz keramikas pulciņu, atgriežos pirms pusnakts, bet vienalga eju uz kūti, ieslēdzu gaismu un pabaroju savu saimi. Un putni jau zina: kad ieslēdzas gaisma, būs vakariņas!”

Nekādas apkures kūtī nav, un gadoties, ka nīknākā salā kādam gailim seksties maliņa apsarmojusi, bet paliekošas sekas tas neatstājot. Visi putni, izņemot balto zīda gaili, tepat, saimniecībā, izperēti un no cālīšiem izaudzēti. Reiz pagalmā pāri žogam ielavījusies lapsa, bet – kā jau naktī – lūka bijusi ciet, un to tad nu kūmiņš pamatīgi noskrāpējis, tomēr kūtī iekļūt nav spējis. Skarbāk beidzies caunas apciemojums – cīņā ar šo plēsoņu viens gailis kritis, tomēr pārējiem izdevies izglābties.

Šis ir alsundznieces Valdas Zingbergas putnu saimes ciltstēvs – visvecākais un arī vissabiedriskākais, jo to vienmēr pavadot harēms. Gaiļu uzdevums – celt trauksmi, ja tuvumā parādās plēsējs. Un, protams, aprūpēt vistiņas...

Zīda gailis ir pusgadu vecs. Tam esot melna āda un arī melna gaļa (tas gan vēl nav pārbaudīts). Šis putns nav pašas izaudzēts, bet gan iegūts kā dāvana.

Glītāis putns ar zilganajiem spārnu galiem esot visai nesabiedrīks un no citiem izvairoties.

Šis rūpējas, lai saimniece nepārpūlē muguru: kad viņa ravē dobes, tas nāk klāt un pieprasa, lai paņem klēpi.

Juris Lipsnis, Vija Zariņa, Aiga Blumberga, Jura Lipšņa foto

Atvaļinājumā smeļas saules spēku

Kafejnīcas *Pagrabiņš* vadītāja Inga Eglinska ik gadu atvaļinājumā dodas uz kūrortu. Vislabāk iepatikusies Turcijā, kuru viņa uzskata par cenas un piedāvājuma ziņā vislabāko galamērķi.

Viens no pasaulslaveniem Turcijas apskates objektiem ir Pamukale, kur no minerāliem izveidojies balts slānis.

VIENS NO PASAULES BRĪNUMIEM

Viesnīcā tūristiem sarunāta tikšanās ar ceļojuma aģentūras darbinieku, kurš iedod telefona numuru, lai ir sazināms, ja atgadās kas neparedzēts. Viņš pastāsta par viesnīcu, piedāvā vēsturisko vietu apskati, braucienu ar kuģi un citu izklaidi ārpus kūrorta.

Inga pārliecinājusies, ka pilsētas ekskursiju birojos tām pašām ekskursijām var pieteikties lētāk. „Parasti šos piedāvājumus neizmantoju, jo patīk atpūsties kūrortā, bet esmu bijusi Pamukale. Tā tiek uzskatīta par vienu no pasaules brīnumiem. Kad brauc tuvāk, izskatās, ka visapkārt ir sniegs, bet patiesībā tas ir balts minerālu slānis – tādi kā baseini un kāpas. Ūdens tur 38 grādus silts. Pa ceļam var apskatīt Turcijas skaisto dabu: zilganzaļos ūdeņus, kalnus, plantācijas, kurās aug banāni. Tie vietām pārklāti ar plēvi. Kā stāstīja gids, lai tos nesabojā putni un aizsargātu no spēcīgās saules, jo tiem ir noteikts laiks, kurā jānogatavojas,” stāsta Inga.

TURKU PIRTS JĀIZMĒGINA

„Turku pirts – tas ir kaut kas vienreizējs, ko vajag pamēģināt katram!” uzskata Inga. Svarīgi pirtī iet pirmajā vai otrajā aizbraukšanas dienā, jo pēc sauļošanās tā var nebūt tik patīkama. Ar kopējo peldkostīmu tur neļauj iet – jābūt divdaļīgam. Sākotnējā cena parasti tiek saukta ap 30 eiro, bet pēc kaulēšanās Ingai izdevies vienoties par 18 vai 20, reiz pat par 15 eiro.

„Turku pirts atšķiras. Viesnīcā tās ir līdzīgas SPA procedūrām Eiropā, bet es to sameklēju pilsētā. No sākuma jākarsējas saunā, pēc tam liek kāpt vēsā, gandrīz aukstā baseinā un tad doties siltā telpā, kur smaržo pēc eikalīpta. Tad atkal jāiegremdējas baseinā un jāiet pirtī sildties, kur pie katra pienāk viens berzētājs. Tie ir gan vīrieši, gan sievietes. Viņi ar cimdēm norīvē ķermeni. Ieraugot, cik ādas tiek nobertzts, šķiet, ka iepriekš nekad neesi mazgājies. Pēc tam berzētājs no ziepēm uztaisa putas, ar tām noklāj ķermeni un atstāj pagulēt. Pēc laika ķermenis tiek noslaucīts, un katrs var izvēlēties vēl kādu

procedūru: *Doktor Fiš*, kur pedikūru taiza zivtiņas, šokolādes vai citu masāžu. Es parasti neizvēlos neko. Pēc turku pirts āda vēl pusgadu ir mīksta un maiga kā mazam bērnam,” pārliecinājusies Inga.

PAR IZKLAIDI IR GĀDĀTS

Viesnīcā domāts arī par izklaidi, tādēļ, ja nav vēlēšanās, no teritorijas var neiziet visu ceļojuma laiku. Parasti tur strādā animators, kura uzdevums aicināt viesus piedalīties atrakcijās: vingrošanā, ūdens aerobikā, dejās, šautriņu mešanā utt. Visu dienu pie baseina skan mūzika. Fotogrāfi piedāvā fotosesiju, var dabūt tetovējumu, sapīt bizītes.

„Man parasti iepatīkas kāda vieta pie baseina, kur sauļojos visu laiku. Jau pirms brokastīm nolieku tur diviļi, lai rezervētu. Arī citi dara tāpat. Turcijā saule noriet agri – jau pēc pieciem, cilvēki iet uz numuriņiem un gatavojas vakariņām, kas ir no sešiem līdz desmitiem. Cilvēki ēd, sarunājas, dejo, iedzer. Citreiz uzstājas animators, skan mūzika. Pēc tam visi izklīst: cits gulēt, cits uz bāru, diskotēku vai pastaigāties pilsētā.”

NEPAĒDIS NEPALIKSI

Viesnīcās sulu, kafiju, tēju, ūdeni un vietējo alkoholu var dabūt bez ierobežojuma visu dienu līdz 23.00 vai pusnaktij. Gadās vietas, kur tie bārā pieejami dienā. Ēdienreizes ir četras, katra ilgst pāris stundu. Brokastis – no 7.00 līdz 10.00, drīz ir pusdienas, ap četriem vai pieciem ir uzskodu laiks, pēc stundas vai divām – jau vakariņas. Ir zvirdu galds, ēdienkartē liela dažādība: daudz dārzeņu, augļu, olīvas. Ir gan turku tradicionālie, gan eiropiešie ēdieni. Cūkgaļa netiek piedāvāta nekur, bet liellopu, jēra, tītara vai vistas gaļa būs gan pusdienās, gan vakariņās, arī zivis, rīsi, fiļ kartupeļi, makaroni. „Ja nopirkts ceļojums, kurā iekļautas visas ēdienreizes, tad tā arī ir, ka var ēst visu dienu bez apstājas. Parasti pēc pirmajām divām dienām dažas ēdienreizes izlaiž. Dažās viesnīcās, ja pa nakti atnāk no diskotēkas pilsētā, arī tad var paēst. Kūrortā par to, ka būsī badā, nav jāuztraucas,” uzskata Inga.

Turcijas daba ir ļoti skaista – kalni mijas ar līdzenumiem, ir daudz zilganzaļo ūdeņu.

Tirgū preču cena bieži atkarīga tikai no tā, kā veidojas pircēja un pārdevēja saruna. Kāda tirgotāja bija ar mieru nofotografēties kopā ar kuldīdznieci Ingu Eglinsku un viņas dēlu Ralfu.

APBRĪNAS VĒRTA ATMIŅA

Turcijā stingri tiek kontrolēts, kas ieiet kūrorta teritorijā un viesnīcā. „Vienā reizē vīrs Raimonds tur aizbrauca nedēļu pirms manis. Palikām dažādās viesnīcās dažu kilometru attālumā. Dienā, kad ierados, viņš atnāca pie manis, bet viņu neielaida. Teritorijā vienlaikus ir tūkstošiem cilvēku, nemiņīgi kāds aizbrauc, kāds atbrauc, bet viņi savus klientus pazīst. Nepamanīts nevar ieiet. Gāju pie viņa ārpusē. Savukārt Raimonda viesnīcā mani ielaida, bet tikai pēc tam, kad bijām apsargam paskaidrojuši situāciju.

Mani pārsteidz tas, cik labi viesnīcas darbinieki, ne tikai apsargi, atceras cilvēkus. Piemēram, vakariņās ēdienu sev

„Kūrortā par to, ka būsī badā, nav jāuztraucas.”

uzliek katrs pats, bet dzērieni tiek pienesti klāt. Pirmajā vakarā vienam no personāla palīdzu kolu un vīnu, nākamajā vakarā tas pats oficiants man jau pienesa abus dzērienus un jautāja, vai gribu to pašu, ko vakar,” stāsta Inga.

ĒRTS TRANSPORTS

Turcijā esot ļoti ērts sabiedriskais transports – autobusi kursē ik pa desmit minūtēm. Par to Inga pārliecinājusies ne reizi vien. Piemēram, vienu dienu veltījusi ap 40 km attālas pilsētas apskatei. Biļete maksājusi ap diviem eiro. „Iekāpjot šoferim pateicu, kur gribu nokļūt. Šoferiši tur ļoti atsaucīgi – visu pastāsta, pievaktē, vai pareizajā vietā izkāpu, pasaka, kur jāgaida autobuss, lai tiktu atpakaļ uz viesnīcu. Viens neprata ne krieviski, ne vāciski, ne angļiski, tad viņš paskatījās uz manu viesnīcas aproci, uz kuras rakstīts nosaukums, un pateica, kad jāizkāpj.

Jolanta Hercenberga
Ingas Eglinskas arhīva foto
(Nobeigums. Sākums 20. janvārī.)

Ar sabiedrisko transportu brauc vairākkārt. Autobusā ir daudz vietējo, pārsvarā sievietes ar bērniem. Viņi viens pret otru ir laipni un pieklājīgi. Ja iekāpj sievietes ar bērniem vai vecāki cilvēki, skolēni un jaunieši tūlīt pieceļas un dod vietu. Neviens neko nejautā, dusmīgi ne uz vienu neskatās. Viss notiek pašsaprotami,” novēroja I.Eglinska.

IZRUNĀS VILKU NO MEŽA

Kūrortpilsētās esot ļoti daudz tirgu, un uz tiem norāda uzraksts *Bazar*. „Tas, ka turki izrunās vilku no meža ārā, ir taisnība. Īpaši to var izjust tirgū. Ja tirgotājs redz, ka kāda prece mani interesē, tad cena būs augstāka. Bet, ja pagrozies un ej prom, nopakaļ tiek saukta jau zemāka. Viņi ir temperamentīgi, kāds var kļūt arī dusmīgs. Mums ar draudzeni tā gadījās, kad apskatījām kreklīņus. Kaut izmēri uz iepakojuma ir, lūdzām, lai attaisa, skatījāmies, bet izlēmām, ka nepirksim. Tirgotājs sadusmojās.

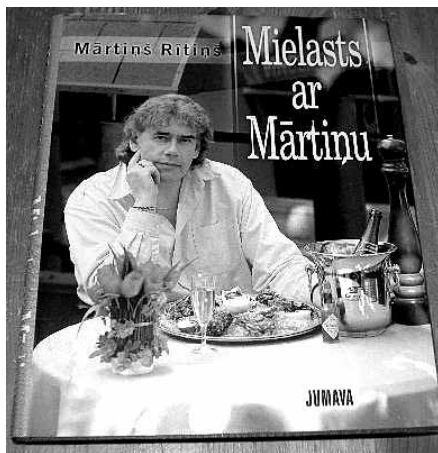
Ja nedomā par cenu kaulēties, labāk pagriezies un iet prom. Jo viņi ir lieli runātāji – pierunās šā vai tā, lai kaut ko nopērk. Vienā vietā pirkām sveramo tēju. Paprasījām cenu, tirgotājs teica 18 eiro, vismaz tā sapratām. Izvēlējamies dažādas, viņš saskatīja maisiņos un, kad bija jāmaksā, pateica cenu vēlreiz. Sapratu, ka kaut kas nav kārtībā, tādēļ pārjautāju. Nu viņš skaidri teica, ka kilograms maksā 80 eiro. Kaut ko nolikām atpakaļ, kaut ko nokaulēju līdz 60 eiro kilogramā un tomēr paņēmu. Mums šķita, ka būtu nepieklājīgi neko no savvērtā nepirkt, kaut arī domāju, ka sākumā viņš tīšām nosauca nepareizu cenu. Dāvanā vēl saldumus mums iedeva, bet mēs jau sapratām, ka par pirkumu bijām vairākkārt pārmaksājušas. Varbūt vajadzēja visu atstāt un iet prom. Tirgū noteikti dabūsi atlaidi, ja pratīsi sarunāties, visu uztvert ar humoru un tāpat atbildēt,” iesaka Inga.

ARDIEVU, TURCIJA!

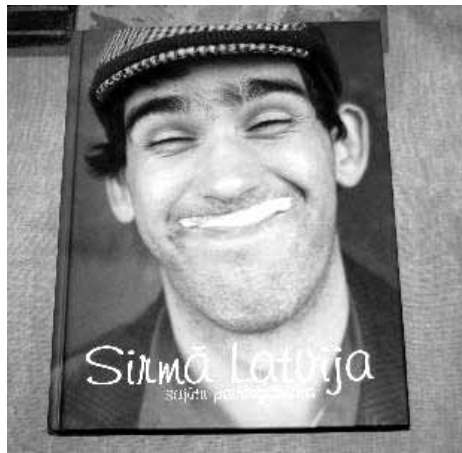
Izbraukšanas dienā viesnīcas numuriņš esot jāatbrīvo 12.00, kaut arī uz lidostu ceļotāji tiek vesti vēlāk, piemēram, sešos vakarā. Reģistratūrā ir speciāla telpa, kurā atstāt bagāžu, bet pats var turpināt viesnīcā izmantot visu to pašu, ko iepriekšējās dienās: ēst, dzert, peldēties, sauļoties. Norunātajā laikā pie viesnīcas piebrauc autobuss un nogādā līdz lidostai. Tur aģentūras pārstāvis vēl dod pēdējos padomus, kā jārikojas lidostā.

NE TIKAI PRODUKTI, BET ARĪ KULTŪRA

No pavārgrāmatām diezgan maz uzzinām, ko cilvēki savulaik ēduši, vairāk par kultūru mijiedarbību – tā ar lekciju *Manuskripti buljonā neslīkst* kuldīdzniekus pārliecināja mākslas zinātņu doktore Astra Spalvēna, iesākot Kuldīgas novada muzeja jauno tematisko ciklu *Smeķīgā sestdiena*.

Vai uz vāka redzamais autors Mārtiņš Ritiņš tiešām ir pavārs un austeres ar šampanieti – latvisks mielasts?

Sirmā Latvija (2007), ko sarakstījis daudzu iemīļotais pavārs Mārtiņš Sirmāis, ir viens no spožākajiem pēdējo gadu albumiem, kas vairāk stāsta par to, kā mainījusies mūsu attieksme pret ēdieniem, nekā par to gatavošanu.

Pirmā pavārgrāmata latviešu valodā (1795. gads).

Mākslas zinātņu doktore Astra Spalvēna par latviski sarakstītajām pavārgrāmatām sākusī interesēties pirms vairākiem gadiem, biežajos sējumos atklājot daudz kultūrvēstures iezīmjū.

SĀK AR VĀCIEM

Lektore sniedza pārskatu par latviešu valodā sarakstīto pavārgrāmatu vēsturi, sākot ar pašu pirmo, 18. gadsimta beigās izdoto vienkāršo grāmatīņu (*No vāces grāmatām pārtulkotas*), un beidzot ar 21. gadsimta kulta ēdienu pārzinātāja Mārtiņa Sirmā spožo albumu *Sirmā Latvija*. Izpētot diezgan apjomīgo krājumu, secināts, ka pavārgrāmatas stāsta ne tikai par produktiem un to, kā ēdienu pagatavot, bet arī par cerībām un bailēm, gaudiem un centieniem, fantāziju un paranoju, par mainīgajām sociālajām, tostarp vīriešu un sieviešu, lomām noteiktā vēstures posmā. Turklāt biežajos sējumos var atrast daudz amizanta un komiska.

PAZUDUŠAS VĒL NEATŠĶIRTAS

Mākslas zinātņu doktore, arī Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas RISEBA docente A. Spalvēna par pavārgrāmatām sākusī interesēties pirms vairākiem gadiem, rakstot doktora disertāciju par ēdiena kultūru Latvijā. Viņa uzsver, ka tas nav hronoloģisks vēstījums ar skrupulozām detaļām, bet vairāk iespaidi, kas radušies, meklējot, apkopojot un analizējot informāciju topošajai grāmatai.

„Ēdiena vēstures pētnieki lieto metaforu *noslīkt buljonā*, lai ilustrētu to, kā biežas lietošanas dēļ senu pavārgrāmatu eksemplāri iet bojā un nākamajām paaudzēm par tiem vairs nekas netiek zināms. Tomēr daudzas pavārgrāmatas no zemes virsas un pētnieku redzesloka neatgriezeniski pazudušas gan pārāk biežas lietošanas dēļ, gan tādēļ, ka aizmirstas, jo nav lietotas ne maz. Tāpēc domāju, ka manuskripti buljonā neslīkst un ne vienmēr lietojuma biežums nosaka pavārgrāmatas vērtību pētnieka acīs.”

NO GALMA LĪDZ ZEMNIEKAM

Stāsts sadalīts noteiktos vēstures periodos. Pati pirmā pavārgrāmata latviešu valodā izdota 1795. gadā – tulkojums no vācu valodas. Līdzīgs izdevums seko pēc gada. Abas grāmatas ir kā mācība muižu pavāriem. Jau

tajā laikā dižciltīgie diezgan daudz ceļojuši, tādējādi ēdiens kā kultūras izpausme pārņests no viena galma otrā visā Eiropā, ar pavāriem nonākot arī vienkāršo ļaužu sētās. Veidojas latviska ēdienu terminoloģija. Tomēr pirmajās grāmatās galda klājums norādīts diezgan fragmentāri. Piemēram, nav minēti saldie ēdieni, bet tas nenozīmē, ka muižās tādu nebija.

MĀCA, KĀ UZVESTIES

Vēlākās pavārgrāmatas stāsta arī par etiķeti. Šodien būtu grūti iedomāties izdevumu, kurā tiek mācīts: „Slikts vīrs ir tas, kurš atraugājas ēdot un šņauc degunu galdautā.” Bet vēl pirms gadsimta arī nažu un dakšiņu pareiza lietošana uzsvēta gandrīz katrā grāmatā par ēdieniem un galda kultūru.

„Tagad pazīstam dažāda lieluma un formu dakšiņas, nažus, glāzes, šķīvjus. Kāpēc veids, kā ēdam kļuvis arvien sarežģītāks?” jautā lektore. „Tas sākas tad, kad ēšanu nošķir no vienkāršas barības uzņemšanas – sākumā pie aristokrātu galdiem, bet vēlāk arī pie zemniekiem, jo ikviens sociālais slānis cenšas atdarināt augstāko. Savukārt dižciltīgie negribēja būt vienkārši ar zemākajiem slāņiem un pielika dažas dakšiņas klāt, lai uzsvērtu savu smalko stilu.”

AR DEKORĒŠANU PIEDOD SMALKUMU

Kopš sendienām vēl pastāv uzskats, ka sievietes ēdienu gatavo mājās, vīrietis – restorānā. Taču nākamajā periodā 1901.–1914. gadā izcelta tieši mājsaimniecību atbildība – māja demonstrē sievas gaudiem un vienlaikus vīra bagātību, kā arī statusu sabiedrībā. Par gastronomiju jau kā zinātņu un mākslu visvairāk rakstījusi Hermīne Zālīte. Proti, kā vienkāršiem ēdieniem ar dekorēšanu piešķirt smalkumu. A. Spalvēna gan piebilst, ka diez vai tādas grāmatas izmantoja sievietes, kuras ikdienā maltītes gatavoja pašas. Visticamāk, viņām bija algoti pavāri vai mājkāpotājas.

Drīz radās arī pirmās grāmatas par tautas ēdieniem – zemniekiem un ne tik prestižām ģimenēm. Tās jau pie-

zemētākas, parādījās receptes konservēšanai. Tas bija laiks, kad konservētus dārzeņus un augļus, kā arī citus mājās gatavotus ēdienus arvien vairāk sāka piedāvāt tirgū.

NACIONĀLA IDEOLOĢIJA

Starp abiem pasaules kariem Latvijā veidojās nacionālā virtuve ar Kaucmindes mājturības semināru galvenajā lomā, un pavārmāksla jau iekļāvās valsts politikā. Ap 500 absolventu strādāja par instruktoriem, gāja uz restorāniem, mājām, pie viesību rīkotājiem, mācot mājturības zināšanas, seno mantojumu un modernās tendences iekļaujot. Nacionāli ideoloģiskā nostāja pārklāja visu informāciju par gastronomiju tās dažādajās izpausmēs. Parādījās veģetārais uzturs, precīzāks recepšu apraksts, nostiprinājās latviska terminoloģija, kaut nosaukumi bija aizgūti: frikasē, ragū, šnicelē u.c. Tāpat vairāk tika reklamēti tautisks galda klājums un iekšzemē ražoti produkti.

ATBILDĪBA KARA LAIKĀ

Krīzes laiks (1940.–1944. gads) bija viltoto ēdienu periods. Arī to pirmsākumi meklējami Vācijā. Kara laikā produktu trūka, taču tāpat ēst gribējās, un tika saglabāta ilūzija, cik svarīgi ir virtuves smalkumi. Receptēs parādījās aizvietotāji (īpaši trūka taukvielu, tās ieguva pat no pelēm un žurkām), specifiska kulinārā terminoloģija (viltotais sviests, mākslīgais medus, taupības majonēze). Tālaika grāmatās uzsvērts, ka ēdiens ir sievietes atbildība par to, kā ēd karavīri, mājās palikušie un valsts kopumā. Izskanēja pat tādi salīdzinājumi: ja dzimtenes aizstāvis nepareizi ēdināts, viņš jau ir nogalināts.

TRIMDA UN POTJOMKINA SĀDŽA

1950.–1982. gadā deviņas reizes iznāk Dzidras Zeberīnas (ASV) grāmata *Ģimenes pavārds*, kurā jūtama trimdinieku nostalgija pēc latviskā. Tajā daudz personīgu iespaidu, jo autore ir rakstniece, nevis profesionāla kulināre. Tonis viegls, humoristisks, to papildina

karikatūras, taču reālo virtuvi tās neatspoguļo – pavārgrāmatas ir kā atmiņu albumi.

Padomju Latvijā situācija ir citāda, un pētniece to nosaukusi par Potjomkina sādžu. Šodienas skatījumā šīs pavārgrāmatas šķiet pat amizantas, lai gan daudzas receptes aizgūtas no Kaucmindes. Iemesls – padomju gados bija maza produktu izvēle, lai pagatavotu to, kas grāmatās minēts.

LIEKAM STIKLA VĀZĒ

Tajā pašā laikā padomju pavārgrāmatās ievietoti neskaitāmi zinātniski izstrādāti aprēķini un tabulas, kas un kādās normās galdā jāliek strādniekam ar konkrētu izpeļņu, skolotājam, bērnam. Tas norāda uz autoru augstprātīgo attieksmi. Nez vai darbā nogurdinātā sieviete vakaros vēl spēja svērt un rēķināt, īpaši, ja nebija produktu, no kā šo ēdienu pagatavot. Taču motīvs ideoloģisks – atbrīvot māmiņu no verdzības pie plīts un uzticēt ēdienu profesionālim, rekla-

„Ēdiena vēstures pētnieki lieto metaforu „noslīkt buljonā”, lai ilustrētu to, kā biežas lietošanas dēļ senu pavārgrāmatu eksemplāri iet bojā un nākamajām paaudzēm par tiem vairs nekas netiek zināms.”

mējot sabiedrisko ēdināšanu.

Padomju receptēs minēti eksotiski ēdieni, piemēram, artišoku buljons, lai gan par tādu dārzeņu bija dzirdējis reāls, bet nopirkt vispār nevarēja. Sprotamū iemeslu dēļ uzsvērtā dekorēšana: ja jau nav produktu, tad to iespējamo liekam stikla vāzēs uz kājas vai citos īpatnējos traukos un greznojām ar tomātu mušmirēm un redīsu rozītēm, lai rastos pārliecība, ka dzīvojam pārpilnībā.

BAUDA UN IZKLAIDE

Pēc neatkarības atgūšanas Latvijā ēdiens kļuva par baudu un izklaidi. Lai tiktu vaļā no padomiskā, kādu brīdi gan atkārtoti ulmaņlaika izdevumi ar jauniem vākiem, papildinātām receptēm un importa produktiem. Tie tomēr neiedzīvojās. Tad radās cits paņēmiens, kā atgūt gastronomisko identitāti, – mainot iesaiņojumu. Izdotas grāmatas par latviešu nacionālajiem ēdieniem. Vēlāk klāstu papildināja no svešām zemēm ņemta virtuves māksla, tostarp vācu izslavētās kūkas un tortes, veģetāri, viediski, sojas u.c. ēdieni, līdz ar to mainījās kulinārā domāšana un attieksme pret ēdienu gatavošanu. Šie procesi sāka kļūt par šovu, no kuriem receptes diez vai kāds izmanto.

Daina Tāfelberga, autore un interneta foto

SARUNA AR JUBILARI

„Dzimšanas diena ir mana diena!”

Kuldīdzniece Vita Purviņa 40. jubileju nosvinējusi visai netradicionāli – nevis sēžot pie svētku galda, bet gan ielecot Atlantijas okeānā.

„TAS BIJA ĪPAŠI”

18. janvārī dzimšanas dienas rītā Vita ar draudzeni devusies organizētā ekskursijā uz Teides vulkānu Tenerifē, Kanāriju salās. Izbaudīts gan brauciens pa serpentīnu, gan spirdzinošais kalnu gaiss un skaistās ainavas, kā arī gida stāsti par salām un to iedzīvotājiem. Pēcpusdiena pavadīta okeāna krastā. „Lai peldētos, ūdens bija pārāk auksts – tikai kādi 16 grādi, bet gana silts, lai pabradātu un palēkātu pa viļņiem. Tas šo dienu padarīja īpašu, turklāt nebija prātā tādas domas kā „es šodien kļūstu vecāka”. Aizmirst, ka ir dzimšanas diena, gan neļāva draugi un radi – telefonā un sociālajos tīklos visu laiku pienāca apsveikumi. Tomēr vismīļākais sveiciens sagaidīja mājās: 40+1 roze!

Domu briedināju apmēram gadu – meklēju informāciju, krāju naudiņu, gādāju biļetes. Tuvojoties īpašajai jubilejai, likās, ka arī nosvinēt vajadzētu īpaši, tāpēc uzdāvināju sev šādu ceļojumu.” Tenerifē Vita izvēlējusies vairāku iemeslu dēļ. „Pirmkārt, tur ir vasara, saule – lai gan esmu dzimusi ziemā, saulainais un siltais gadalaiks man mīlāks. Tenerifē bija vidēji +22 grādi, bet vienudien uzkāpa pat līdz +35. Otrkārt, politiskā situācija pasaulē tāda, ka uz Kanāriju salām ceļot ir daudz drošāk nekā uz Turciju vai Ēģipti.” Salās Vita nokļuvusi ar lidmašīnu, tiesa gan, ne ar tiešo reisu.

„Pati izplānoju maršrutu, gādāju biļetes, rezervēju viesnīcu. Ceļš bija garš: prombraucot pārsēdos Nīderlandē, atceļā – Londonā. Tomēr tā ietaupīju vismaz 200 eiro. Aģentūras vienmēr paņem savus procentus, turklāt to piedāvātas viesnīcas mēdz būt patālu no pludmales.”

TIRAMISU KŪKA – VISGARDĀKĀ

Citas dzimšanas dienas netiekot svinētas īpaši, Vita skaidro. „Pēdējā jubileja ar klātiem galdiem un lūgtiem viesiem bija tad, kad apritēja 25 gadi, bet parasti tāpat vien pasēžam ar ģimeni, ar draugiem. 30. jubilejai par godu ar vīru aizbraucām uz Ēģipti. Uzskatu, ka dzimšanas diena ir svētki pašam. Jā, var uztaisīt radiem

„Vismīļākais sveiciens mani sagaidīja mājās: 40+1 roze!”

un draugiem *foršu tusiņu*, bet labāk to naudiņu velīt tieši sev.”

No bērniības Vitai atmiņā palikusi desmitā dzimšanas diena, kad mamma atļāvusi uzaicināt tieši desmit draugu, bet citā reizē galdā bijis daudz toršu. „Vecmāmiņa tolaik strādāja

veikalā *Staburadze* un varēja nopirkt visdažādākās. Tomēr visgaršīgākās tortes cepa mamma! Pati tādas nesmu mēģinājusi, tomēr šad un tad, īpaši ziemā, savus četrus lieliskos vīriešus – dzīvesbiedru Uldi un trīs dēlus – palutinu, izcepot pīrādziņus, rausīti vai piparkūkas. Dēli gan teic, ka vislabāk man izdodas tiramisu kūka.”

„MANA ĢIMENE UN CITI ZVĒRI”

Vitas dēli mēcās Kuldīgas Centra vidusskolā, ko beigusi arī viņa (toreiz 3. vidusskolu). Patriks mēcās 11. klasē, darbojas studijā *Kaktuss* un *Mona*, dzied, spēlē ģitāru. Vidējais dēls Pauls (7. klase) daudz sporto, mūzikas skolā apgūst saksofonu (tur iestājies, iedvesmojoties no skolasbiedrenes Zanes Aišpures). „Tagad esmu pilna laika mamma,” viņa saka. „Olivers ir pirmklasnieks – ik rītu jāved uz skolu, pēcpusdienā jāizņem un jāaizved uz mūzikas skolu, kur mēcās klavierspēli. Arī man iznāk daudz iemācīties un atcerēties – pati savulaik tur mācījos, bet nepabeidzu, tomēr do no mi atšķirt spēju.”

Lielākais vaļasprieks Vitai esot ceļošana, bet daudz laika tiek arī fotografēšanai – viņa darbojas studijā *Divas upes*. „Patīk fotografēt dabas skatus, ielas, cilvēkus, ikdienu. Tomēr man

40. dzimšanas dienā kuldīdzniece Vita Purviņa Kanāriju salās pabijusi gan vulkāna virsotnē, gan okeāna viļņos.

vajadzīga mūza – reizēm vairākus mēnešus savu *Nikonu* pat nepaņemu rokā, bet tad uzrodas iedvesma...”

Daudz rūpju prasa arī pārējie saimes locekļi: akvārija zivtiņas, papagaiļi, suns un divi kaķi, tomēr, ja pienākumus izdala ģimenei, galā tiekot. „Tas gan jāatzīst – kopš mums ir lielais zoodārzs, visa ģimene kopā ceļot vairs nevar atļauties,” atzīst jubilāre. „Dzīvnieki jābaro, ar tiem jāstaigā. Kad atgriezies pēc piecu dienu brauciena uz Kanārijām, vispriecīgākais, manuprāt, bija suns.”

Jura Lipšņa teksts un foto

STĀRKA VĒSTIS

No 18. līdz 25. janvārim Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā pasaulē nākušas sešas meitenītes un seši puikas.

Bērniņiem vecāki izvēlējušies šādus vārdus: Loreta, Amanda, Marija, Diāna, Keita, Sofija, Miks, Viktors, Maksis, Dāvis, Gustavs, Edžus.

Lielas māsas un brālis

Sabilniekiem Gitai Grantaus un Jurim Kurzemniekam kopā nu ir četras atvasītes. 22. janvārī piedzima meitiņa Marija, kurai ir divas pusmāsas un liels pusbrālis. Ancei un Elīzai jau pāri 20, bet Ralfam ir 11 gadu. Viņi par mazo māsiņu esot priecīgi. Marijai esot arī daudz brālēnu un māsiņu. Mazā piedzima 55 cm gara un 3620 g smaga.

„Nu jau gan pietiks”

24. janvārī piedzima talsenieks Dāvis, kurš vecākiem Ievai un Zintim Sturmjiem ir ceturtais bērns. Māmiņa atzīst, ka Dāvis, lai gan bijis mazākais no visiem, pārbaudījis mammas pacietību. „Pirmie trīs dzima viegli. Dāvis mani pamatīgi nomocīja – dabūju par visiem trim. Labi, ka tētis bija klāt un mani atbalstīja,” viņa saka. Lielā māsa, 14 gadus vecā Linda gaidījusi māsiņu, jo viņai jau ir divi brāļi: desmitgadīgais Ralfs un piecgadīgais Kristers. Tomēr mamma saka – diezin vai vecāki uz šādu varoņdarbu sadūšosies vēlreiz: „Jau trīs bērņus mūsu laikos diezgan grūti izaudzināt. Dāvītis pietiecās negaidīti, bet nu jau gan pietiks.” Dēliņš piedzimis 54 cm garš un 3370 g smags.

Ilgi gaidītā meitiņa

Saldenieku Kitijas Jakimovas un Kristapa Liniņa ģimenē 24. janvārī piedzimusi ilgi gaidītā meitiņa Keita. Vecāki ir kopā piecus gadus un par bērniņu sākuši domāt jau pirms krietna laika. Beidzot abu vēlme piepildījies. Ļoti priecīgi ir arī vecvecāki, jo gan Kitijas, gan Kristapa vecākiem nu ir pirmais mazbērns. „Man bija ļoti *forša* vecmāte, un vispār mums nodaļā ļoti patīk,” saka māmiņa. Mazulīte pasaulē nāca 56 cm gara un 3740 g smaga.

Iveta Grīniņa, Aivara Vētrāja foto

ASTROLOGISKĀ PROGNOZE

Nozīmīgākie notikumi no 27. janvāra līdz 2. februārim

Jolanta Hercenberga, astroloģe

Spēks sadarbībā

Jauna mēness cikla sākšanās Ūdensvīra zīmē ir kā aicinājums ierastajam dienu ritmam pievienot jaunus nodarbes, veidot domubiedru pulciņu un vai iesaistīties tajā. Īpaši eksperimentos un jauninājumu ieviešanā der veidot plašāku profesionāļu komandu. Jupitera un Saturna sadarbība tam veido atbalstošu enerģētisko vidi: viens sola izdošanos, otrs – stabilitāti un ilgmūžību.

Aunīem ieteicams pievienoties domubiedru grupai. Vingrošana, dziedāšana un citas aktivitātes vairo dzīvesprieku, un no no maktības nebūs vairs ne miņas.

Vēšiem jārada, cik daudz tie gatavi ieguldīt un kādām pārmaiņām ļauties, lai apliecinātu sevi profesionāli. Iespējas dzīve piedāvās, bet, cik tiks realizētas, atkarīgs no gribasspēka.

Dviņiem netrūks ideju, kā rīkoties, lai panāktu iecerēto. Viņu čaklums, visu sakārtojot, nokārtojot un iekārtojot, būs uzslavas vērts. Lieliem finansiāliem darījumiem jāgaida labvēlīgāks periods.

Vēžiem prioritāte būs nauda. Izdosies sakārtot dokumentus

par nodokļiem, aizņēmumiem, aizdevumiem, apdrošināšanu un juridiskiem jautājumiem.

Lauvas liks lietā šarmu, lai saskaņu saglabātu arī sarežģītās situācijās. Visums ar mums sazinās ar citu cilvēku starpniecību – sūta ceļā tos, kuri vislabāk var dot sapratni. Lauvas to zina.

Jaunavas var ķerties klāt darbiem, kuros vajadzīgs radošums. Tā netrūks. Dzīvesvietā, apģērbā un ikdienišķās darbībās arniecīgiem resursiem, bet bagātīgu izdomu ienāks mākslinieciskas noskaņas.

Svarus šonedēļ raksturo pēkšņums un neprognozējama. Prātā nāks idejas, kas pasauli iegriezīs ātrākā tempā. Tie, kuri netiks līdzī, var sākt kurnēt, bet Svaru pārvietošanās ātrumu tas neietekmēs.

Skorpioniem, lai kā gribētos palaiskoties, tas neizdosies. Darbā pienākumu būs vairāk, tie būs atbildīgāki un sarežģītāki. Arī ģimenē bez jūsu atbalsta nevarēs un negribēs iztikt. Labi, ka tā.

Strēlniekiem būs jaunas apņemšanās un pienākumi līdz ar kādu norunu vai līgumu. Labi veiksies intelektuāls darbs, patiks iedziļināties sīkumos, meklēt likumsakarības, uzziņāt, saprast un atrisināt.

Mežāži lēmumos būs praktiski un naudu tērēs ar apdomu. Mājās dominēs materiālo vērtību tēma – tiks izvērtēts, ko un kā pamainīt, lai īpašumi un manta vairotos.

Ūdensvīriem attiecībās ar jaunāko paaudzi jāapbruņojas ar lielāku pacietību, jo tā var nākt klajā ar idejām, kuru lietderību grūti saskatīt. Jāpieņem, ka katrs uzkrājam savu pieredzi.

Zivis ir gatavas mainīt un mainīties. Tikai ideju pārpilnība sagriežusi galvā īstu domu karuseli, tādēļ nav skaidrs, uz kuru pusi spert soli. Izrunājieties ar kādu, uzrakstiet uz papīra, un situāciju ieraudzīsiet no malas.

Čika laiks:

27.I 9.18 – 10.37,

29.I 7.52 – 18.10,

31.I 19.36 – 23.46,

2.II 18.50 – 3.II 3.50.

Vai varēsīm dzīvot kā zviedri?

„Politiskais fons nav īsti stabils, bet ekonomika aug,” tā situāciju pasaulē kopumā un Eiropā raksturoja Swedbank galvenais ekonomists Mārtiņš Kazāks lekcijā *Ekonomika Latvijā un pasaulē 2017. gadā*.

Kuldīgas novada uzņēmējiem restorānā *Bangerts* to organizēja kooperatīvs *Kuldīgas labumi* kopā ar šo banku.

POPULJSMIS UN NACIONĀLĀ DOMĀŠANA

M.Kazāks sniedza ieskatu, kā globālās ekonomiskās norises ietekmēs vai neietekmēs mūsu valsti. Pēc lektora vārdiem, pasaules ekonomikas dati ir ļoti labi, bet bilde – šizofrēniska. ASV prezidents Donalds Tramps, britu *Brexit*, šogad gaidāmās vēlēšanas vairākās ietekmīgās Eiropas valstīs, arvien populārāks kļūš populisms un nacionāla domāšana. Neviens nezina, ko darīs jaunais ASV prezidents, tāpēc ap to ir daudz spekulāciju, bet tiek prognozēts, ka daudz tiks ieguldīts ASV ekonomikā, līdz ar to celsies banku procentu likme – vispirms ASV, pēc tam neizbēga-

mi Eiropā, tādēļ uzņēmējiem, kas apsver domu par ieguldījumiem, diez vai būs kredītiem vēl izdevīgāks laiks.

ATTIECĪBAS AR KRIEVIJU

Risks ir ciešāka ASV draudzība ar Krieviju, kas savukārt Eiropas vienotību var padarīt nedrošāku. Runājot par mūsu attiecībām ar Krieviju, ekonomists aicināja uzņēmējus nelolot lielas cerības atjaunot agrāko eksportu uz Krieviju pat tad, ja sankcijas tiktu atceltas, – tur iedzīvotāju pirktspēja kritusies rubļa vērtības krituma dēļ. Preču embargo tikai aptuveni par ceturto daļu ietekmēja mūsu eksporta samazinājumu uz šo valsti. Krievijas ekonomiskā izaugsme tiek prognozēta lēna, un tā lielā mērā būs atkarīga no naftas cenas.

Toties ekonomika aug Eiropā: Vācijā ir zemākais bezdarbs pēdē-

jos 35 gados, Zviedrija tērē milzu naudu mājokļu būvniecībā, izaugsme ir arī Somijā un Norvēģijā.

SABIEDRĪBAS JAUTĀJUMS

Latvijā šogad sāksies strauja Eiropas fondu apguve celtniecībā, būs liela šupošanās nepieciešamā darbaspēka dēļ, līdz ar to algu kāpumu var prognozēt arī citās nozarēs, no kurām šo darbaspēku mēģinās pārvilnāt uz būvniecību. Augs arī inflācija, un tā sildīs ekonomiku.

Par Latvijas ekonomisko attīstību M.Kazāks norādīja, ka tas ir visas sabiedrības jautājums. Vai samierināsimies ar pašreizējo tempu vai vēlēsimies dzīvot labāk, piemēram, kā zviedri? Iedzīvotāju skaits samazināsies, iekšzemes patēriņš arī, līdzīgi kā citās ziemeļu valstīs turpināsies urbanizācija – iedzīvotāju plūsma no laukiem uz lielākajiem

centriem. Tāpēc agrāko infrastruktūru tik plašā mērā uzturēt vairs nevarēs.

Politikēm jāpieņem atbildīgi, kaut arī īstermiņā nepopulāri lēmumi par reformām, un mums no viņiem nemitīgi jāprasa gan skaidrojums par paveikto, gan jāizdara spiediens atbildīgi rīkoties. Latvijā ir arī pārāk daudz strādājošo sabiedriskajā sektorā (piemēram, lielais pašvaldību skaits), tāpēc daļa jāvirza uz privāto sektoru.

Vajadzīgas investīcijas, kas veicinātu eksportu. Pašreiz nauda ir ļoti lēta un pasaulē pēc precēm un pakalpojumiem ir pieprasījums.

PROBLĒMA – ĒNU EKONOMIKA

Latvijas problēma ir lielā ēnu ekonomika – tiem, kam ir neskaidra naudas plūsma, bankas kredītus neizsniedz un vispār

pamatā aizdod tikai pazīstamiem uzņēmumiem. Tas pats attiecas uz hipotekārajiem kredītiem. Tā kā arī daudzi iedzīvotāji darbojas ēnā, vienīgi iespējamie kredīt-līdzekļi viņiem ir ātrie nebanku kredīti, kuru ar likumu atļautā procentu likme ir pārāk augsta – civilizētā valstī tā nedrīkstētu būt, un liela daļa iedzīvotāju nezinašanas dēļ iekrīt mūžīgajā parādā. Ja spēsim kopā valstī būtiski samazināt ēnu ekonomiku, tad tiksīm uz priekšu, ja ne, pret turīgākajām Eiropas valstīm paliksīm, kur esam.

M.Kazāks prognozē, ka Eiropas fondi nākotnē paliks, kamēr būs Eiropas Savienība, tikai to būs mazāk, un nauda tiks piešķirta pēc citiem principiem. Tāpēc mums vajadzētu sākt pelnīt pašiem, kaut vai izmantojot pašreiz pasaules tirgū pieejamo lēto naudu.

Inese Opelta

Pārbaudītas vērtības un jaunas sejas

„Cik labi, ka beidzot pie atzinības tikuši tie, kuri savu darbu dara jau pārdesmit gadu,” tā atzina vairāki *Kuldīgas novada uzņēmēju un amatnieku Gada balvas* konkursa noslēguma dalībnieki.

Kuldīgas novada sporta skolas mazie futbolisti (U-10 un U-11) saka paldies SIA *Stiga RM*, balvas *Gada mecenāts* nominantiem, par atbalstu. Mazos sportistus samīļo SIA *Stiga RM* pārstāve Evija Grinberga.

Vienlaikus izskanēja atziņa, ka prieks starp nominantiem redzēt daudz jaunu seju.

Pašvaldības konkursam pretendenti varēja pieteikt pērn no oktobra līdz decembra vidum. Tie varēja būt uzņēmēji, individuālā darba veicēji un amatnieki, kuri reģistrēti un darbojas Kuldīgas novadā, kā arī to uzņēmumu struktūrvienības, kas reģistrētas citur, bet darbojas šeit.

Kopumā iedzīvotāji pieteikuši 129 kandidātus. Žūrija domes priekšsēdes Ingas Bērziņas vadībā tālāk izvirzīja un apmeklēja 40 un apbalvojumus pasniedza astoņās nominācijās. *Kurzemnieks* decembrī un janvārī rakstīja par visiem nominantiem, rādot

Kuldīgas novada uzņēmējdarbības daudzveidību.

Svinīgajā pasākumā I.Bērziņa uzsvēra, ka visiem ir viens mērķis – dzīvot labā, skaistā vietā, kuru saukt par mājām. Viņa atzina: kaut gan katrā nominācijā īpaši uzteikts viens, godalgoti ir visi. Žūrijas pārstāvji, kuri sniedza balvas, priecājās par iespēju pirms tam būt daudzās skaistās saimniecībās, darbīgos uzņēmumos un iepazīt spēcīgus, talantīgus un čaklus cilvēkus.

Vairākas simpātiju balvas pasniedza pašvaldības partneri. Laikraksts *Kurzemnieks* iespēju gada laikā izvietot reklāmu par 100 eiro dāvāja ziedu veikalam *Tonis* (Dace Čača). Kurze-

mes biznesa inkubators sveica Arti Reimani, SIA *Silver Note* īpašnieku. Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Kuldīgas birojs Vārmes bioloģiskajai saimniecībai *Apškalni* dāvināja 100 eiro vērtu atbalstu nākamajam projektam, *Swedbank* simpātijas pieder galdniekam Mārtiņam Ausmanim, *SEB bankas* – Vārmes *Ezergaļiem*. Attīstības finanšu institūcijas *Altum* Liepājas reģionālais centrs apbalvoja Padures SIA *Mana galdniecība*, bet Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras Kuldīgas biznesa inkubators – Diānu Panjušenkovu, Kuldīgas bērnu izklaides centra *Brīnumzeme* izveidotāju.

Klūdžiņas saimnieki Zigrīda un Guntis Stuceri jūtas gandarīti, ka gadiem ilga darbs novadā novērtēts.

KULDĪGAS NOVADA GODALGOTIE UZŅĒMĒJI UN AMATNIEKI

Gada lauksaimnieks

Ivetas un Dzintara Erdmaņu zemnieku saimniecība *Ezergaļi* Vārmē.

Gada ražotājs

Z/s *Smaidas* Snēpelē (īpašnieks Jurģis Bružāns).

Gada tirgotājs

SIA *Autoveikals O.Z.I.* (Uģis Martinsens).

Gada amatnieks

Rotkalis Uldis Melbergs.

Gada pakalpojums tūrismā

Z/s *Zvejas*, Riežupes smilšālas, par kurām kopš 2013. gada rūpējas Inese Štofregena.

Gada pakalpojums būvniecībā

SIA *Būvfirma „Inbuvi”* (Toms Trubins).

Gada pakalpojums

Individuālais komersants *Klūdžiņa* (Zigrīda un Guntis Stuceri).

Gada jaunais uzņēmums

SIA *Mana galdniecība* no Padures (Māris Stepanovs).

Gada investīcija

SIA *Upeskalni AB* no Padures (Baiba un Arvis Mikāli).

Gada mecenāts

SIA *Rietumu nafta* (Toms Egle).

LIELĀKIE NODOKĻU MAKSĀTĀJI:

• pēc kopējās budžetā iemaksātās summas

SIA *Amazona*, SIA *Agrotehnika*, SIA *Kuldīgas maizes ceptuve*, SIA *Bērzi plus*, SIA *Baloži&CO*;

• pēc iedzīvotāju ienākuma nodokļa

SIA *Vizuālā diagnostika*, SIA *Amazona*, SIA *Kuldīgas maizes ceptuve*, SIA *Bērzi plus*, SIA *Kuldīgas tekstils*.

Pašvaldība pateicās arī lielākajiem nodokļu maksātājiem 2015. gadā, jo pērnā gada ziņas vēl nav apkopotas.

Noslēgumā tika izložēta anketa, kuras aizpildītājs saņems

pārsteiguma balvu. Tā ir Līga Gaile, ar kuru pasākuma rīkotāji sazināsies.

Inguna Spuleniece
Aivara Vētrāja foto

PĀRDOD

PVC LOGUS, DURVIS, PALODZES, garāžas vārtus. Mērišana, montāža, piegāde. E-pasts: imk@inbox.lv, tālr. 26441415.

Pārdod **PVC LOGUS**, plašs **DURVJU** piedāvājums, visu veidu žalūzijas, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Mucenieku iela 25, tālr. 28448638.

Jaunu, nerūsējošu plīts **CEPEŠKRĀSNI**. Tālr. 26325768.

Pārdod **VW GOLF VARIANT**, 1,6i, 1996, tumši zaļš, TA 03.11.2017., par 700 EUR. Tālr. 29637969.

Steidzami – **MERCEDES BENZA 170**, 2000, 1,7, dīzelis, 950 EUR. Tālr. 28812616.

CITROEN BERLINGO, 1,4i, benzīns, 2007, 161 900 km, ar logiem, 5 vietas, TA 10.2017., 2000 EUR. Tālr. 29637969.

Dažādus **ARKLUS, KULTIVATORUS**, sējmašīnas, graudu kombainus, rulona preses. Tālr. 29752090.

GARĀŽU Skrundas ielu masīvā. Tālr. 28230318.

Sausu, skaldītu **MALKU** ar piegādi. Tālr. 27885688.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Ātra piegāde. Tālr. 26627800.

Sausu, skaldītu bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

SIA **AJG plus** – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Ar piegādi pārdod sausu, skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus, 3 m garu lapkoku meža malku. Tālr. 29249578.

Sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29428876.

MALKU – skaldītu, klučos. Piegāde. Tālr. 26534625.

Sausu, skaldītu un 3 m **MALKU**. Tālr. 25120428.

Lapkoku **MALKU** klučos. Tālr. 22303640.

Pārdod sausu alkšņa **MALKU** 40 l maisos. Cena 1,90 EUR. Tālr. 20602800.

KVIEŠUS, arī placinātus. Tālr. 26516144.

GRAUDUS, MILTUS, sienu, skābsienu, kartupeļus. Tālr. 29947693.

GRAUDUS, MILTUS un sienu. Tālr. 26630334.

SKĀBSIENU rulonos. Tālr. 29212519.

MEDU. Var piegādāt. Tālr. 26853597.

Vilku sugas **KUCĒNUS** (dzimuši 14.11.2016., ļoti jauki un kustīgi), 30 EUR. Tālr. 29637969.

LPKS **ZELTA TELŠ** leperkams

LIELLOPUS un **JAUNLOPUS**.

Augstas cenas. Samaksa tūlītēja vai ar pārskaitījumu. Tālr. 26114519.

PĒRK

SIA **LĀSES AM** iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** un **CŪKAS**. Dažādu veidu piemaksas, ātra un korekta samaksa. Braucam pa visu Latviju, transports bez maksas. Tālr. 29353243, 63374197, e-pasts: lases@inbox.lv.

SIA **Kurzemes Gaļsaimnieks** – **BULĻUS, GOVIS, TELES**. Transports bez maksas. Tālr. 63454845, 26569362, 26436271.

Z/š **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **Valinda** pērk **MĀJLOPUS**. Tūlītēja samaksa. Svāri. Tālr. 29434034.

TELES. Tālr. 29932803.

SIVĒNMĀTES. Tālr. 29988560.

Pērkam lauksaimniecības **ZEMI**. Izskatām iespējas iegādāties saimniecības. Tālr. 26681177, 25663315.

Ģimene pērk dzīvojamo **MĀJU** Kuldīgā, vēlams Putnudārzā. Tālr. 28321045.

MEŽUS, CIRSMAS, MALKU – ātra un laba samaksa. Palīdz noformēt dokumentus. Tālr. 26544462.

SIA **PRIEDES AG** pērk **MEŽUS** un **CIRSMAS**. Tālr. 26993794.

Latvijas uzņēmums pērk **MEŽU** un **ZEMES ĪPAŠUMUS**, arī ar aprūtinājumiem, Latvijā. Tālr. 29429555.

CIRSMAS; veic **MEŽIZSTRĀDI**, apaļkoku **IZVEŠANU** un **TRANSPORTĒŠANU**, www.proto.lv, kopš 2005. gada. Tālr. 26125312.

SIA **PRIEDES AG** pie ceļa pērk **ZĀGBALĶUS, FINIERKLUČUS, TARU, PĀPĪRMALKU, MALKU**. Tālr. 26993794.

Iepērkam **MALKU** (3 m). Tālr. 26125312.

MALKU, BALĶUS no 4 m³. Tālr. 26383529.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 28394754.

TRAKTORUS, AUTOMAŠĪNAS, piekabes, inventāru. Tālr. 26104984.

Seno laiku **MOTOCIKLU**. Tālr. 29393293.

Pērku **GARĀŽU** Aveņu ielā. Tālr. 26132961.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 25551787.

DAŽĀDI

AUTOSKOLA Universāls 30. janvārī 18.00 Skrundas kultūras namā rīko autovadītāju kursus. Tālr. 26446270.

AUTO SIGNALIZĀCIJU uzstādīšana. Tālr. 29242556, jurauto.lv.

JOGA IESĀCĒJIEM! Bez maksas ievadlekcija 30. janvārī 17.30 biedrības *Septiņas kļavas* Ājurvēdas centra telpās (sētas nams) 1905. gada ielā 5, Kuldīgā. Jautājumu gadījumā zvanīt pa tālr. 29106532.

Ēku **SILTINĀŠANA** ar pūšamo vati. Aizpildām ēku gaisa spraugas. Tālr. 27829190.

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķeldošanai. Tālr. 29150380.

ZĀĢĒJAM balķus dēļos klienta sētā. Tālr. 26547957.

Pārviēt. **GATERIS**. Tālr. 22186086.

Tīrām **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29296723.

VAJADŽĪGI

SIA **Lāses AM** (41201007493) aicina darbā **LOPU KĀVĒJU**. CV sūtīt e-pastā: lases@inbox.lv vai zvanīt pa tālr. 28777917.

Darbībai paplašinoties, SIA *Otaņķu Dzirnavnīeks* (42103015892) aicina darbā E kategorijas **ŠOFERUS** darbam Baltijā un Eiropā. Zvanīt pa tālr. 29185566.

SIA **Laimdotas** (46101007670) – **STRĀDNIEKI** kokapstrādes ehā. Tālr. 29275977.

SIA **Premium Wood** (41203050927) – **STRĀDNIEKI** kokapstrādē. Tālr. 20419721.

SIA **Premium Wood** (41203050927) – **STRĀDNIECES** pie dēlīšu šķirošanas. Tālr. 28785243.

ATJAUNO VĀNNU EMALJU.
Tālrunis 20605520.

SIA Dobeles Eko
veic cenu aptauju šķeldas piegādei koģenerācijas stacijai **Kurbadī, Bērzes pag., Dobeles nov.**
Lai saņemtu nolikumu, lūdzam sūtīt e-pastu: info@dobeles-eko.lv.
Piedāvājumu iesniegšanas termiņš 2017. gada 15. februāris.

JANVĀRA ERUDĪTS

Maza citruskoka augļi, kas, svinot ķīniešu Jauno gadu, ir pārticības un auglības simbols?

Atbildes līdz 30. janvāra 12.00 atsūtīt: *Janvāra konkursiņam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.

Atbilde: pneimatisko taustiņinstrumentu ermoņikas Latgalē sauc par garmoškām.
Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Velta Višņevska.

PADOMS**Kas jāzina vīna cienītājiem**

Pirmos soļus vīna izbaudīšanā iesaka „Rimi” vīna dārza vīnzinis Mārcis Mitrevics.

UZGLABĀŠANA

Uzglabājot vīnu, temperatūras maksimālajai amplitūdai jābūt no +6 līdz +20 grādiem. Pudēles ar dabisko korķi jātur guļus, lai korķis neizžūtu. Ja vīns netiek izdzerts pirmajā reizē, nākamajā dienā tas saglabājis tikai 30% īpašību. Pēc atvēršanas ieteicams to turēt ledusskapī.

GLĀZES

Lai vīnu novērtētu, izvēlieties bezkrāsainas, caurspīdīgas glāzes, vēlams, uz kājiņas un ieapaļas formas ar sašaurinājumu augšpusē. Baltvīnam der ne tik ietilpīgas. Dzirkstošajam vīnam atbilstošas būs šaurākas un garākas.

ATVĒRŠANA

Lai atvērtu pudeli ar parasto korķi, vajadzēs

attaisāmo. Labi, ja komplektā tam ir nazītis, ar ko atgriezt foliju kakliņa augšdaļā. Attaisāmais jāskrūvē iekšā tā, lai tas neiziet korķim cauri pilnībā. Pēc attaisīšanas pasmaržojot korķi, var pateikt, vai vīns nav bojāts.

Dabiskais korķis nodrošina gaisa apmaiņu, un tā vīns nogatavojas nepārtraukti. Skrūvējamā korķa iekšpusē ir silikons, kas dzērienu pasargā no oksidācijas. Ar šādu korķi tiek aizvērti vīni, kas paredzēti tūlītējai lietošanai.

Arvien populārāk kļūst pudēles aiztaisīt ar stikla korķiem. Tad tās var atvērt bez palīgrikiem un aizdarīt atkārtoti kā karafi.

IELIEŠANA

Vīnam glāzē jāaizņem maksimums trešdaļa

jeb tik, lai šķidrums nesasniedz pašu platāko glāzes daļu. Tā, vīnu skalinot, varēs iegūt vislabāk sajūtamā aromāta buketi.

DEGUSTĀCIJA UN NOVĒRTĒŠANA

Aplūko vīna krāsu un konsistenci! Pirms garšošanas vēlams to glāzē pavirpināt un paskalot – tas saskarsies ar skābekli un ļaus izplatīties aromātam. Dziļi ieelpo vīna smaržu, mēģini noteikt aromāta nianses! Nedaudz iemalko, pāris sekunžu virpuļo to pa muti ar mēli un mēģini identificēt dažādās garšas! Lai spēcīgāk atbrīvotu savdabīgo aromātu, ievēl mutē vēl nedaudz gaisa, tikai pēc tam vīnu norij! Pēc katra malka atvēli brīdi garšam, kas mutē palikušas, lai izjustu vīna pēcgaršu.

PATEICĪBA

Izsakām pateicību visiem, kas domās un klātienē bija kopā ar mums, no ULDA BRAUNA uz mūsu atvadoties.

Ģimene

LĪDZJŪTĪBAS

*Pār tavu sirdi un darbīgo mūžu
Zemes māte nu villaini segs.*

/N.Dzirkale./

Izsakām līdzjūtību Adzeļu ģimenei, mammu un vecmāmiņu aizsaulē pavadot.

Šķersu ielas iedzīvotāji

*Pa mirdzošu staru
Sargeņģelis balto garu –
Dvēseli aiznesa debesu kalnā.*

/M.Čaklais./

Visdziļākā līdzjūtība Sailai, māmiņu mūžībā pavadot.

Sporta klubs *Katrina*

*Tikai atmiņas klusas
Kā mīļi un zināmi soļi*

Palicējiem

Visu mūžu skan blakus.

/V.Grenkovs./

Skumjās esam kopā ar tevi, Saila, no māmiņas atvadoties.

Antra, Līva, Ieva, Evija

Kas smagāks vēl var būt,

Pa dzīves taku ejot,

Kā atdot zemei to,

Kas sirdij tuvs un dārgs.

/I.Lasmanis./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību un skumju brīdī esam kopā ar Inesi Levāni, māmiņu smilšu kalniņā pavadot.

Bijušie klasesbiedri un audzinātāja

Izsaku līdzjūtību Maigai un tuviniekiem, **ĒVALDU KRĒSLIŅU** mūžībā izvadot.
Inta Baumgarte

SIA **LATEIRA**

**pērk CIRSMAS,
MEŽA ĪPAŠUMUS.**

• Palīdz noformēt dokumentus,
• veic cirsmu iestīgošanu, dastošanu, novērtēšanu.

Tālr. 63428509, 27020562,
29997742, fakss 63428523,
e-pasts: info@lateira.lv.

INTERESANTI

Pēršana aizliegta likumdošanā

Jaunais likums Francijā aizliedz bērnu pēršanu, padarot to par 52. valsti, kas aizliedz šo praksi. Likums, kas pazīstams kā „vienlīdzības un pilsonības likumprojekts,” aizliedz „visu veidu nežēlīgu pazemojošu izturēšanos, ieskaitot miesas sodus”. Aizliegums ietilpst valsts civiltiesībās, kas nozīmē, ka cilvēkiem, kas pārkāpj likumu, nebūs jāsaskaras ar apsūdzību krimināllietā. Šis likums ir ļoti spēcīgs simbolisks akts, lai vecāki saprastu, cik ļoti vardarbība var kaitēt bērnam. Pirmkārt, parādot, ka vardarbība nav liela vai maza, vardarbība ir vardarbība. Arvien vairāk pētījumu liecina, ka pērieni rada risku bērniem – attīstās garīgās veselības problēmas, antisociāla uzvedība, agresija u.c. Vairums Eiropas valstu tagad ir aizliegušas pēršanu, izņemot Apvienoto Karalisti, Itāliju, Šveici un Čehijas Republikas. Arī ASV ir atļauts pēršana.

JOKS

Vecenīte sēž peļķē un gauži raud:

- Pazaudēju, nu kā es tā pazaudēju!
- Ko jūs pazaudējāt?
- Kā ko! Līdzsvaru!

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 27. JANVĀRĪ

Dienas garums – 8 st. 10 min. Saule lec 8.32, riet 16.42.

Naktī +1°...+2°

3-4 m/s

Dienā +1°...+4°

1-2 m/s

RĪT, 28. JANVĀRĪ

Dienas garums – 8 st. 14 min. Saule lec 8.30, riet 16.44.

Naktī 0°...+1°

2-3 m/s

Dienā -1°...+1°

1-3 m/s

PARĪT, 29. JANVĀRĪ

Dienas garums – 8 st. 18 min. Saule lec 8.28, riet 16.46.

Naktī -1°...0°

3-5 m/s

Dienā -2°...+2°

4-5 m/s

KONKURSS

Kas tā par vietu pasaulē?

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

16. kārtā

Šī pasaulslavenā pludmale atrodas krustpunktā starp trim jūrām. Tām sajaucoties, tirkizzilajā lagūnā veidojas ūdens neparastā krāsa. Pludmales līcī ir baltas smiltis, tas pilns ar gliemežvākiem un koraļļiem. Nav nejaušības, ka princis Čārlzs un princese Diāna to apmeklēja ar privāto jahtu. Pludmalē var nokļūt ar auto vai kuģīti.

Atbildes gaidām līdz 31. janvāra 11.00; tās sūtīt konkursam *Pasaules pazinējs, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē.

15. kārtas atbilde: Lielais Munameģis (*Suur Munamägi*), Igaunija. Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Velta Višņevska, Vilnis Bēniņš.

DAMBRETE

Aizbrauc un tiek finālā

Skolēnu sporta spēlēs 64 lauciņu dambretē, kas notika Liepupē, labus rezultātus uzrādīja Kuldīgas novada sporta skolas audzēkņi.

Šīs sacensības, kur vairākās vecuma grupās startēja 300 dalībnieku, vienlaikus bija arī atlase uz Latvijas čempionāta finālu, un tajā iekļuva trenera Pētera Gailāna audzēkņi.

U-19 grupā sudrabu medaļu saņēma Dāvids Benderskis, bet uzvaras lauri šajā grupā tika Kristapam Matvejam, bijušajam kuldīdzniekam, kurš nu pārstāv

Limbažu/Salacgrīvas sporta skolu. U-16 grupā bronzas medaļu izcīnīja Justīne Ansons, bet Artis Madars Rancāns (13 gadi) pirmo reizi izmēģināja spēkus šajā vecuma grupā un ierindojās 5. vietā. Dāvim, Justīnei un Artim Madaram aiz kalniem nav Latvijas čempionāta fināls, kas Rīgā notiks jau no 2. līdz 5. februārim.

U-10 grupā 98 dalībnieku konkurencē 7. vietā bija Roberts Serpāns. Šai grupai fināls būs Siguldā 11. februārī.

Inta Jansone

DAILES TEĀTRIS

Jānis Balodis

mana MĀSA

NEIESPĒJAMS CEĻOJUMS 1 DAĻĀ

Pirmizrāde 2017. gada 5. februārī

režisors - Mārtiņš Eihe lomās: Ilze Ķuzule-Skrastiņa, Ieva Segliņa

Informācija pa tālr. 67294444 Kases darba laiks: 10.00 - 19.00; S., Sv. 11.00 - 18.00 www.dailteatris.lv

RECEPTĒ

Lapu kāpostu salāti ar dzērvenēm un saulespuķu sēklīm

Vajadzēs: 2 krūzes sagrieztu lapu kāposta, 6–8 Briseles kāpostu galviņas, 1–2 krūzes sagrieztu brokoļu, 1/2 krūzes svaigu vai žāvētu dzērvenu, 1/4 krūzes apgraudētu saulespuķu vai ķirbju sēklu, 1 ābolu. Mērcei – 1 ēd. k. cukura, 1 1/2 ēd. k. etiķa, 2 ēd. k. majonēzes, 1 tējķ. Dižonas sinepju, 1 ēd. k. eļļas, 1 tējķ. magoņu sēkliņu, sāli un piparus.

Kā pagatavot: vispirms pagatavo mērci, visas sastāvdaļas sajaucot bļodā, līdz iegūst viendabīgu masu. Ja nelieto uzreiz, liek ledusskapī. Kāpostu lapas atbrīvo no kātiem un sagriež vai saplēš gabaliņos. Izklāj uz dēlīša vai liela šķīvja, uzkaisa sāli, lapas saburza, sāli iemasē. Liek lielā bļodā, pievieno uz pusēm pārgrieztus Briseles kāpostus, sagrieztus brokoļus, dzērvenes, sēkliņus un ābolu. Pārlej mērci un samaisa.

Katrīna Spuleniece-Aišpure, uztura speciāliste

SAIMNIECĪBĀ

Kā samazināt atkritumus?

ATSAKIES NO LIEKĀ

Liela daļa iepakojuumu nav funkcionāli. Tie vēsta par precī, ražotāju un piesaista pircēja uzmanību, bet pēc iegādes parasti tiek izmesti. Izvēlies preces ar minimālu iepakojuumu vai tādas, kas iepakotas videi labvēlīgos materiālos!

LIETO SAVUS TRUKUS

Rīta kafiju iepildī nevis vienreizējā papīra krūzē, bet termokrūzē, savukārt smalkmaizīti ieliec pusdienu kārbīnā! Ja zini, ka pusdienu pārtraukumā iegādāsies ēdienu līdzņemšanai, dodies

FAKTI

- Gadā ikviens Latvijas iedzīvotājs rada 312 kg sadzīves atkritumu jeb teju kilogramu dienā. No tiem šķiroti un pārstrādāti tiek vien 15%. Pārējie poligonos tiek apglabāti zemē, kur tie gulēs simtiem un tūkstošiem gadu, radot videi kaitīgās siltumnīcu efekta gāzes.
- Viena tonna pārstrādāta papīra izglābj no nociršanas 17 koku.
- Viena tonna pārstrādātas plastmasas ietaupa 1,8 tonnas naftas.
- Katra pārstrādātā stikla tonna ļauj ietaupīt vairāk nekā tonnu dažādu dabas resursu.

pēc tā ar saviem traukiem! Ūdens atkārtota uzpildīšana savā pudelē var būtiski samazināt atkritumus (katru dienu pasaulē tiek izmests vairāk kā simt miljonu plastmasas pudeļu).

Tirgū lūdz pārdevēju produktus ielikt tavos traukos! Izmanto stikla burkas vai pudeles un pēc tam nodod tās šķirošanai! Dodoties uz veikalu, ņem līdzi savu auduma maisiņu vai somu!

KUREKSS

PĒRK

- cirsmas
- mežu īpašumā
- skujkoku zāgbalkus

Zvaniet, nāciet, vienosimies, piedāvāsim Jums visizdevīgāko risinājumu!

APMAKSA TŪLĪTĒJA!

BEZMAKSAS ZĀGBĀĻU TRANSPORTS uz SIA KUREKSS Ventspils, Kuldīgas un Dundagas novados

- Cirsmas, meža īpašumi: tālr. 63624364, 29403378;
- zāgbalži: tālr. 29141474;
- transporta pakalpojumi: tālr. 29133213, 26551033

www.kurekss.lv

SIA NAMS-95 pārdo

OSB/3 6 mm –	7,20 EUR/gab.
OSB/3 8 mm –	7,40 EUR/gab.
OSB/3 10 mm –	7,60 EUR/gab.
OSB/3 12 mm –	7,80 EUR/gab.
OSB/3 15 mm –	11,10 EUR/gab.
OSB/3 18 mm –	13,40 EUR/gab.
OSB/3 22 mm –	16,40 EUR/gab.
Saplāksni 4 mm –	5,05 EUR/gab.
Saplāksni 6 mm –	7,05 EUR/gab.

Reģipsi standarta – 1,50 EUR/m².
BŪVMATERIĀLU PIEGĀDE.
Tālr. 63341383, 29106589.

Viss par reklāmu Kurzemniekā!
Tālrunis 63324881.